

lira

Jaarverslag 2014

Inhoudsopgave

WOORD VAN DE VOORZITTER	3
Over Lira	10
Kerncijfers	12
Begroting 2015	13
Jaaroverzicht	14
Kerncijfers Leenrechtgelden	15
Kerncijfers Thuiskopiegelden	17
Kerncijfers Kabelgelden.....	19
Kerncijfers Reprorechtgelden	22
Kerncijfers Overige geldstromen	25
Jaarrekening 2014.....	27
Balans per 31 december 2014	28
Exploitatierkening over 2014	29
Kasstroomoverzicht over 2014.....	30
Overzicht Te verdelen rechten.....	31
Toelichtingen op de jaarrekening.....	32
Toelichtingen op de balans.....	35
Toelichting op de exploitatierkening	38
Ondertekening jaarrekening	41
Overige gegevens	42
Samenstelling bestuur en bureau	42
Bestuursprofielen	45

WOORD VAN DE VOORZITTER:

STICHTING LIRA EN HET LIRA FONDS IN HET JAAR 2014

bestuursverslag in enkele hoofdpunten door Kees Holierhoek, voorzitter

1. Roerige tijden

Het zouden met zekerheid roerige tijden worden wisten we, toen Lira in de loop van 2013 geconfronteerd werd met tegenslag en onwil op diverse exploitatierreinen. Kabelmaatschappijen weigerden nog verder kabelgeld voor scenarioschrijvers te betalen. Leenrechtgelden bleven als gevolg van vooral overheidsbezuinigingen op het bibliotheekwezen aanzienlijk teruglopen. Thuiskopiegelden waren door overheidsingrijpen –onrechtmatig overheidsingrijpen zoals later zou blijken- nauwelijks het vermelden meer waard. De situatie bij de reporechtgelden bleef zich onttrekken aan de zo wenselijke directe invloed van auteurs die immers de kans niet kregen zelf uit te maken hoe en langs welke weg zij hun geld ontvangen. En massaal werden de wettelijke regels overtreden die vooral ten behoeve van journalisten aan de vele digitaliserende archieven en andere nieuwe exploitatievormen van kranten en tijdschriften waren opgelegd.

Dan mag het nog een wonder heten dat we in 2014 zo weinig verlies hebben geleden (-59 duizend euro) en dat we nog een redelijk eigen vermogen over hebben gehouden (3 miljoen) om met zekerheid te kunnen overleven op weg naar herstel.

2. Auteursrecht, maker en exploitant

Lira's tegenvallers speelden zich in 2014 af tegen de achtergrond van een fundamenteel probleem: dat het auteursrecht al lange tijd vooral een exploitantenrecht aan het worden was, terwijl het zich toch ooit echt van een recht van de boekdrukker tot een recht van de auteur, de maker, had ontwikkeld.

Twee krachten werkten bij die verzwakking van het auteursrecht samen. De eerste is het feit dat auteursrechtelijke bevoegdheden contractueel over kunnen gaan op de exploitant, via een eigendomsoverdracht van rechten of langs de weg van vrijwel onbeperkte licenties en dat de exploitant bij machte is die overdracht of licentiëring financieel te bevorderen door ogenschijnlijk groothartig met zijn portefeuille te zwaaien.

De tweede factor betreft de toenemende ongelijkheid tussen makers en exploitanten, tussen schrijvers en uitgevers, tussen scenaristen en film- en tv-producenten. Door de samenvoeging van bedrijfsvermogens ontstaan reusachtige concerns en daarmee opeenhopingen van productiemiddelen. Het sterkste en meest spectaculaire voorbeeld in de audiovisuele branche is wellicht de overname van kabelexploitant Ziggo door het Amerikaanse Liberty Global. De Europese mededingingsautoriteiten zijn onmachtig gebleken die samenvoeging tegen te houden, terwijl gedachten aan ontoelaatbare marktoverheersing wel degelijk opkwamen.

3. CBO als correctie

Lira als collectieve beheerorganisatie (cbo) kan –net als andere cbo's- beschouwd worden als een correctie op een beweging in de richting van het auteursrecht als een exploitantenrecht. Cbo's, vaak door makers opgericht en bestuurd, verzamelen rechten van makers om ze vervolgens in de vorm van licenties te vermarkten – om een woord uit het exploitantenjargon te gebruiken. Dat wil zeggen dat gebruikers van een auteursrechtelijk beschermd werk bij een cbo terecht kunnen om tegen een vastgestelde en in beginsel voor iedereen gelijke prijs toestemming te krijgen tot het fotokopiëren van teksten of het digitaal hergebruik van gescande teksten of het uitlenen van boeken of het installeren en openstellen van digitale archieven of het via de kabel doorgeven van tv-programma's.

Lira is zo'n corrigerende cbo. Opgericht in 1986 op initiatief van de toenmalige Buma-directeur Jan Verhagen, -hij is onlangs 80 jaar geworden-, werd het initiatief snel omarmd door het toenmalig bestuur van de Vereniging van Letterkundigen (VvL) en onder de dagelijkse leiding van Cedar-directeur André Beemsterboer langzaam maar zeker uitgebouwd tot wat het moest worden: een cbo voor schrijvers, vertalers en journalisten, met zijn allen verzameld rond het begrip *tekst* en wat er van *tekst* gemaakt kan worden, dus ook rond op *tekst* gebaseerde audiovisuele werken.

4. Auteurscontractenrecht als correctie

Een tweede correctie op een eenzijdige ontwikkeling van het auteursrecht tot een exploitantenrecht stamt van overheidswege en bestaat uit een poging een auteurscontractenrecht in de Auteurswet op te nemen. De achterliggende opzet is om de onderhandelingspositie van makers wettelijk zo te verbeteren dat zoveel mogelijk de onevenwichtigheid verdwijnt uit de relatie tussen maker en uitgeefconcern en tussen maker en audiovisueel productiebedrijf. Maar wie een beetje in de wereld van vandaag rondkijkt, weet dat cbo's en auteurscontractenrecht nog ver verwijderd zijn van dat ideaal, al moet toegegeven worden dat er stappen voorwaarts zijn gezet in het wetsvoorstel auteurscontractenrecht en speciaal in het voor de kabelrechten op audiovisuele werken zo centrale artikel 45d Auteurswet waarin Lira, net als andere cbo's, een in theorie krachtige positie krijgt toebedeeld.

Te verwachten valt dat de nieuwe wetgeving per 1 juli 2015 kracht van wet krijgt. Als die datum niet gehaald wordt, dan toch uiterlijk per 1 januari 2016.

5. Lira en de kabelprocedure

Lira is in de loop van 2013 en 2014 de uiteenlopende incassoproblemen die zich voordeden, krachtig tegemoet getreden. In de procedure tegen drie kabelmaatschappijen die vanaf 1 oktober 2012 geen vergoeding meer betaalden, werd voor de Amsterdamse rechtbank, op praktisch alle geschilpunten een daverende overwinning behaald. De Nederlandse wetgeving is echter wel van zodanige aard dat het geruime tijd kan duren alvorens een gerechtelijke overwinning in klinkende munt wordt omgezet. Sinds december 2014 betalen de veroordeelde kabelmaatschappijen een voorschot aan Lira op basis van een voorlopige regeling. Intussen hebben zij hoger beroep ingesteld.

Vanaf 1 januari 2015 is er een nieuwe regeling, samen met de organisaties van regisseurs en acteurs tot stand gekomen. Kabelgelden zullen nog in 2015 op een nieuwe wettelijke grondslag (vooruitlopend op de inwerkingtreding van de nieuwe wet) aan Lira worden uitbetaald. Het Lira-bestuur zal alles in het werk stellen om te zorgen dat een hervatting van repartitieroutines op zijn laatst in de laatste vier maanden van 2015 zijn beslag kan krijgen.

6. Lira en de leenrechtgelden

In de loop van 2014 werd het steeds duidelijker dat schrijvers en vertalers te lijden hadden onder sterk teruglopende leenrechtgelden. Hun boeken werden minder vaak uitgeleend en daardoor namen hun inkomsten uit deze exploitatie beduidend af met ongeveer 10% per jaar.

Kennelijk waren er meerdere oorzaken. Bezuinigingen van de rijksoverheid die doorwerkten op gemeentelijk terrein, brachten onmiskenbaar het aantal uitleenpunten terug waardoor ook het aantal uitleningen verminderde.

Daarnaast ontstond er onduidelijkheid, volgens sommigen een gezochte onduidelijkheid, over de definitie van het begrip schoolbibliotheek en als gevolg daarvan over wat er bij de Stichting Leenrecht aangemeld moest worden als betaalplichtige uitlening en wat gezien mocht worden als wettelijke uitzondering op de betaalplicht. Immers, schoolbibliotheken zijn evenals wetenschappelijke bibliotheken in de Auteurswet vrijgesteld van het betalen van uitleenvergoedingen. Hoe meer uitleningen onder de schoolbibliotheek konden worden gebracht, des te lager de aan Stichting Leenrecht af te dragen leenvergoedingen.

Binnen de Stichting Leenrecht is opdracht verleend tot een onderzoek dat duidelijk moet maken wat er precies aan de hand is en in welke mate de verschillende factoren aan de negatieve tendens bijdragen.

Daarnaast is in de Stichting Onderhandelingen Leenvergoedingen (StOL) melding gemaakt van de in de praktijk opgetreden onduidelijkheid over wat precies een schoolbibliotheek is, wat zo'n schoolbibliotheek mag en wat niet. Met de VOB (Vereniging van Openbare Bibliotheken) zal het overleg over kwesties van definiëring en regulering worden voortgezet.

Tot slot zij vermeld dat ook uitgevers verontrust zijn over teruglopende uitleencijfers en dat zij overwegen tegenover de overheid een pleidooi te gaan houden ten gunste van de afschaffing van de wettelijke uitzondering voor de schoolbibliotheek.

Geheel los hiervan en onder de nodige voorbehouden: enige compensatie voor de hierboven genoemde achteruitgang zou kunnen volgen uit de tweede poging tot invoering van een Vlaams leenrecht. Volgens recente mededelingen van Repobel, in haar functie vergelijkbaar met Stichting Leenrecht in Nederland, wordt ernaar gestreefd tegen het eind van dit jaar (2015) tot een eerste uitkering van Vlaamse leenrechtgelden volgens de nieuwe regeling te komen.

7. Lira en de thuiskopiegelden

Een geldstroom waarop inmiddels voor het jaar 2015 in positieve zin gerekend mag worden, betreft de thuiskopievergoedingen. Het ministerie van Veiligheid & Justitie blijkt met haar thuiskopieregeling al jaren een scheve schaats gereden te hebben. V&J is dan ook krachtig door de rechter gecorrigeerd. Iets meer dan 33 miljoen euro moest de overheid aan schadevergoeding betalen. Ook moest een nieuwe uitgebreidere regeling met spoed tot stand gebracht worden. Dat alles moet uitlopen op een herstelde en verbeterde betaalregeling die zeker nog in 2015 van kracht zou moeten worden, nadat de repartitie in 2014 weer een verder gaande duikeling te zien had gegeven. Omdat de aan de Stichting Thuiskopie verschuldigde gelden worden gebaseerd op méér soorten dragers, wordt verwacht dat de uitkering aan rechthebbenden substantieel hoger zal zijn. Ook Lira zal daarvan meeprofiteren, omdat voor het eerst ook de categorie geschriften als vergoedingsgerechtigd wordt erkend.

De veranderingen zijn zo groot dat het grote moeite kost tot een voor zoveel uiteenlopende groepen van rechthebbenden enigszins aanvaardbare verdeelsleutel te komen.

8. Lira en de digitale archieven

Van de gemeente Leiden zou je als overheidsorgaan naleving van de Nederlandse wetgeving verwachten. Dat blijkt niet het geval. Leiden wenste zich niet aan de wet te houden en tartte aangeslotenen van Lira en Pictoright door blij te geven van een fundamenteel gebrek aan kennis van wet en regelgeving. Over een zeer gematigd tarief als voorgesteld door beide cbo's wilde de gemeente absoluut niet praten. Dat is ze op 45.000 euro aan juridische kosten komen te staan, want Lira en Pictoright wonnen in 2014 de gerechtelijke procedure. De gemeente Leiden werd als eigenaar/beheerder van het Regionaal Archief Leiden en Omstreken in het ongelijk gesteld.

Tot degenen die aanspraak kunnen maken op de vergoedingen, behoren vooral freelancejournalisten en - via Pictoright - fotografen.

Het kan zijn dat Lira om ook andere digitale archieven tot betalen te bewegen over zal moeten gaan tot het voeren van meer gerechtelijke procedures. Dat zullen we als het nodig is niet nalaten, maar het verdient natuurlijk verre de voorkeur als archieven tot inkeer zouden komen en in alle rust en buiten de rechtszaal een redelijke regeling met Lira en Pictoright zouden treffen. Per slot van rekening is Nederland in naam een wetsgetrouw land en heeft Leiden een prachtig opgetuigde juridische faculteit...

Ook is het mogelijk dat separate acties nodig zullen blijken te zijn om nieuwe journalistieke exploitaties als bijvoorbeeld *Blendle* tot het betalen van freelance-vergoedingen te dwingen.

9. Financieel resultaat Stichting Lira over 2014

Ondanks de vele kostbare procedures die Lira in het belang van haar rechthebbenden moest voeren, sloten we 2014 af met slechts een bescheiden tekort van 59 duizend euro. Dit relatief kleine tekort werd voornamelijk veroorzaakt door de uitkering van het voorschot op de schikkingsgelden, die Lira op de valreep van 2014 van de Stichting Thuis kopie mocht ontvangen. Goed nieuws en een impliciete waarschuwing tegelijkertijd, immers een vertraging van een paar dagen had het resultaat danig kunnen beïnvloeden.

In het jaar 2014 kwamen de bedrijfslasten (zo'n 58 duizend euro) lager uit dan vorig jaar. Uitgedrukt in een percentage van de incasso ('rechtenopbrengst') daalden de bedrijfslasten van 18,2% in 2013 naar 16,9% in 2014, een mooi resultaat vooral bij zo sterk afnemende inkomsten, maar nog steeds hoger dan het door het bestuur geambieerde maximum van 15%.

Maar *overall*, zeker in vergelijking met onze begroting voor 2014 (waarbij werd gerekend op een fors hoger tekort van € 358.000), mogen we spreken van een spannend maar solide financieel resultaat. Lira's Eigen Vermogen bleef op peil, per 31 december 2014 bedroeg dit ruim 3 miljoen.

10. Uitleen *e-books*

E-books trokken ook in het jaar 2014 veel aandacht zonder dat een collectieve rol van Lira in de uitleenafrekening werd gerealiseerd.

Voorzover *e-books* worden uitgeleend op *e-readers*, zo werd al eerder juridisch binnen het bestuur van de Stichting Leenrecht vastgesteld, gaat het om het traditionele tijdelijk ter beschikking stellen van exemplaren van werken. Dat tijdelijk ter beschikking stellen van exemplaren van werken valt onder het heersende wettelijke regime van het leenrecht waarin het verbodsrecht is vervangen door een wettelijke aanspraak op een billijke vergoeding, als gevolg waarvan er door openbare bibliotheken voor elke uitlening betaald dient te worden - hetgeen gewoonlijk ook gebeurt en wel in de vorm van het gewone geschriftentarief per uitlening. Feit is daartegenover dat het aantal uitgeleende exemplaren van *e-books* op *e-readers* snel terugloopt, nu andere distributietechnieken even snel oprukken.

Anders ligt de zaak waar openbare bibliotheken in 2014 echt digitaal zijn gaan uitleenen door het *online*-ter beschikking stellen van gedigitaliseerde boeken. Dan gaat het niet zozeer om fysieke exemplaren en dan lijkt het er niet op dat er sprake zou zijn van uitleen in de thans van kracht zijnde wettelijke betekenis van het woord. Deze nieuwe moderne digitale uitleen heeft inmiddels vanaf eind 2013 een aanvang genomen. Twee grote concerns hebben afspraken gemaakt met een bibliotheek-organisatie, bibliotheek.nl. Die uitleen vindt, zo stellen uitgever, niet op collectieve wijze plaats, maar op grond van individuele contracten tussen auteur en uitgever.

Voor Lira met haar collectief toe te passen digitale rechten lijkt in deze opzet geen rol weggelegd, maar de praktijk moet nog bewijzen of deze distributieaanpak een kans van slagen heeft en niet stuit op bijvoorbeeld administratief al te belastende effecten.

Belangrijker nog is dat Nederlandse bibliotheken geen genoeg lijken te nemen met de rol die aan hen in dit digitale model is toebedacht. Zij wensen meer eigen exploitatiemogelijkheden ten aanzien van gedigitaliseerde werken. Zodra zij met hun uitleenpraktijk het collectieve stadium bereiken, is de Stichting Leenrecht en daarmee Stichting Lira weer aan de beurt. Beide stichtingen volgen het gebeuren met grote aandacht.

Intussen is het wachten op de uitkomst van een door de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) aangespannen en tegen de Stichting Leenrecht gerichte procedure met vragen voor het Europees Hof van Justitie, een procedure waarin Stichting Lira is tussengekomen. De VOB wil dat bibliotheken alle digitale werken uit kunnen lenen waarbij de tariefbepaling plaats vindt in de StOL. Anders geformuleerd: de uitleen van digitale werken zou onder het wettelijke leenrecht dienen komen te vallen waarbij uitgevers hun exclusieve greep zouden verliezen en Leenrecht, net als bij gewone uitleningen, haar diensten aanbiedt ten aanzien van de vaststelling van het tarief, de incasso van verschuldigde gelden en de verdeling van gelden via verdeelorganisaties als Lira.

Het wachten is nog op de antwoorden op de door de bibliotheken voorgestelde vragen aan het Europees Hof van Justitie. In dat traject is op 1 april 2015 door de rechtbank Den Haag een vonnis uitgesproken over de formulering van de vragen. Het kan nog even duren voor we de Europese antwoorden binnen hebben.

11. Reprorecht

Op verzoek van de Stichting Reprorecht heeft het bestuur van Lira zich onder voorwaarden bereid verklaard tot een mandaatverlenende rol in de regeling voor het analoge en digitaal kopiërende bedrijfsleven, een regeling die uitgevoerd wordt door Stichting Reprorecht. Tegenover die mandaatverlening moet dan wel voor Lira een sterke rol in de distributie van gelden aan auteurs staan.

Definitieve overeenstemming met uitgevers over een herziening van het repartitiesysteem is nog niet bereikt. De bereidwilligheid aan die zijde om Lira hierin een rol toe te kennen, is kennelijk niet groot, ook al heeft 75% van de meer dan 12.000 auteurs die bij Lira zijn aangesloten, de relevante digitale rechten aan Lira toevertrouwd. Die digitale rechten zou Lira graag ter beschikking stellen voor toepassing in vormen van collectieve exploitatie als thans door Reprorecht aangesneden.

Om uit de gegroeide bestuurlijke impasse te komen heeft Lira de diensten van een bindend-adviescommissie gesuggereerd. Die commissie zou van advies moeten dienen over het wenselijke repartitiemodel van Reprorecht, nu Reprorecht ook digitale verveelvoudigingen tot het werkterrein van Stichting Reprorecht rekent. Daarbij stelt Lira dat auteurs zelf moeten uitmaken hoe zij hun gelden wensen te ontvangen. Inmiddels hebben diverse beroepsverenigingen namens hun auteurs officieel verklaard dat zij aan een betalingsparcours dat via Lira loopt, de voorkeur geven.

Daarnaast is het van belang de gelden eerst aan de top te verdelen in auteurs- en uitgeversgelden alvorens tot een nadere verdeling over te gaan. Verwacht wordt dat genoemde bindend-adviescommissie, inmiddels ingesteld en bemand, nog in 2015 tot een uitspraak komt.

12. Lira Auteursfonds Reprorecht

Sinds 1 januari 2010 voert Lira met instemming van het Reprorecht-bestuur onder voorwaarden het beheer over het Auteursfonds van de Stichting Reprorecht, sindsdien het Lira Auteursfonds Reprorecht genoemd. Het Auteursfonds betaalt jaarlijks namens de Stichting Reprorecht reprorechtvergoedingen uit aan auteurs en freelancers die zich na een oproep daarvoor aanmelden. Het gaat om auteurs die publiceren in vak- en wetenschappelijke tijdschriften en boeken en in educatieve geschriften waarvan de uitgevers zich niet bij de Stichting Reprorecht hebben aangemeld voor de reguliere repartitie waardoor hun auteurs geen reprorechtgelden dreigen te ontvangen.

Ook reprorechtgelden die in Nederland voor het buitenland worden geïnd, maar niet worden uitbetaald omdat er geen wederkerigheidscontract bestaat of alleen een zogenaamd B-contract (contracten met gesloten beurzen), komen in het Auteursfonds terecht.



En tenslotte gaat het bij het Lira Auteursfonds Reprorecht om reprorechtvergoedingen die in opdracht van enkele Nederlandse uitgevers uit het buitenland worden verkregen en die alsnog door Reprorecht worden verdeeld volgens een verdeelsleutel waarin in geringe mate ook een aandeel voor auteurs is voorzien.

Juist door het feit dat van de gelden in het Auteursfonds de individuele rechthebbende auteurs vaak niet te achterhalen zijn (wie houdt er immers bij wat er uit welke bron wordt gekopieerd?), wordt een belangrijk deel van deze gelden noodzakelijkerwijs aan collectieve bestemmingen ten gunste van wetenschappelijke, educatieve en journalistieke auteurs uitgekeerd, de groepen aan wie de binnenkomst van deze gelden kan worden toegerekend.

13. Lira Nieuws waarde

We moeten terug naar 2009 om het begin van het samengaan van Nieuws waarde met Lira waar te nemen. Als product van wervingscampagnes zijn er inmiddels zo'n 2000 freelancers bij Lira aangesloten, afkomstig uit twee richtingen: de NVJ en de FLA/VSenV.

De journalistieke incasso van Lira belooft nog geen fantastische bedragen. Verhoging daarvan wordt door iedereen zeer wenselijk geacht, maar moet –zo blijkt in de actuele digitale omstandigheden- overal zwaar bevochten worden.

Tegelijk zijn we wel zover dat Lira de verdeling van journalistieke gelden waar mogelijk stroomlijnt en opneemt in bestaande repartitiekkanalen teneinde op die manier kosten te besparen, juist ook omdat anders die kosten veel te zwaar op journalistieke geldstromen gaan drukken.

14. Lira en journalisten

Ook probeert Lira de inkomsten te vergroten door bijvoorbeeld met knipseldienst Profactys een akkoord te sluiten. Profactys had aanvankelijk een heel gering bedrag voor Lira gereserveerd. Na drie jaar onderhandelen heeft Lira een *deal* kunnen sluiten die meer dan vijftig keer zo hoog is plus een navenante afkoopsom voor het verleden. Dit succes is vooral belangrijk omdat het een erkenning inhoudt van de financiële aanspraak die Lira meent te hebben. Het jaarlijks terugkerende bedrag is gebaseerd op een percentage van de auteursvergoeding over de verkochte artikelen. De kranten krijgen daarvan 30 procent, de freelancers 70 procent. Daarom is dit een belangrijk precedent.

Er is helaas geen voortgang geboekt in het dossier Blendle, en evenmin bij andere platforms als eLinea en MyJour. Nog altijd weigert Blendle freelancers te betalen door zich te verschuilen achter de vrijwaring die ze van de uitgevers hebben gekregen.

We weten dat die vrijwaring onterecht is, onder andere omdat Lira zelf al beschikt over de digitale rechten van vele duizenden schrijvers, waaronder ruim 1200 journalisten, een aantal dat nog ieder jaar toeneemt.

Formeel hebben we met de uitgevers niets te maken: het is Blendle dat inbreuk maakt. In de praktijk zorgen twee factoren voor vertraging: de publieke gunfactor van Blendle en het harde spel van de uitgevers.

Het NUV bestrijdt enerzijds dat Lira beschikt over de digitale rechten en anderzijds dat het om een collectieve exploitatie zou gaan. Dat betekent vertraging, brieven van advocaten, overleggen, toetsing van convenanten et cetera. Lira heeft in 2014 alle juridische en semi-juridische zijwegen moeten bewandelen waartoe de tegenstanders ons dwongen, omdat we anders bij de rechter het verwijt zouden krijgen dat we niet alles geprobeerd hadden.

In 2015 willen we een doorbraak bereiken.

15. Financiële vooruitzichten Lira

De begroting voor 2015 toont vooralsnog een tekort van 885 duizend euro. Het bescheiden opbrengstenniveau (met een daling met maar liefst een derde ten opzichte van 2014) kwam tot stand op basis van een realistisch scenario in deze turbulente en onzekere tijden. Niet al te optimistisch, maar zeker ook niet te pessimistisch.

De gelukzalige tijd dat Lira's begroting vrijwel in zijn geheel kon worden gefinancierd uit de financiële (rente-)baten ligt ver achter ons. Het zal dan ook niemand verbazen dat het bestuur in de begroting 2015 uit veiligheidsoverwegingen rekening houdt met opnieuw een forse daling.

Het bestuur zal zich ook in 2015 buigen over maatregelen die Lira's uitgaven en inkomsten op afzienbare termijn weer met elkaar in balans brengen.

Toch ziet het bestuur het komende begrotingsjaar met enig vertrouwen tegemoet. Zo rekent het bestuur op herstel van de kabelincasso, op basis van het zwaar bevochten en begin 2015 bereikte akkoord met RODAP. Versnelde repartitie zal in 2015 wellicht tot de mogelijkheden behoren, met bijbehorende positieve gevolgen voor het uiteindelijke werkelijk te realiseren resultaat in 2015. Het bestuur acht het echter te vroeg hier bij het vaststellen van de huidige begroting op vooruit te lopen.

Naast vertrouwen in de Leenrechtincasso, ondanks de voortgaande daling, verwacht het bestuur op termijn groei van de Thuiskopie-inkomsten, van de Reprorechtgelden (digitaal) en op audiovisueel terrein voor Video on Demand.

16. Bestuur van Lira

Het bestuur van Lira kende ook in 2014 zeven bestuurszetels die alle zeven bezet waren.

Twee plaatsen in het bestuur worden door onafhankelijke bestuurders bezet. Dat zijn de voorzitterszetel en de penningmeesterzetel die beide niet vallen onder de bindende voordrachtregeling van de statuten, maar die beide bezet worden na benoeming van twee personen rechtstreeks op voordracht van de vergadering van aangeslotenen, of -bij het uitblijven van zo'n voordracht- bij benoeming door de vergadering van aangeslotenen op advies van het bestuur.

In 2015 zal het Lira-bestuur worden uitgebreid met één zetel, waarvoor de VSenV een niet-bindende voordracht zal doen.

17. In Cedar-verband

Eén van de middelen om de uitgaven van Lira te beheersen, zelfs omlaag te brengen, is gelegen in het bestaan van Cedar, het facilitair bedrijf dat onder leiding van directeur Hein van Leeuwen voor inmiddels zes rechtenorganisaties de werkzaamheden verzorgt. Bezuinigingen in Cedar werken in positieve zin door naar de exploitatierekeningen van de diverse stichtingen.

18. Lira internationaal

Auteursrechten zijn een mondiale aangelegenheid. Grote spelers exploiteren *content* wereldwijd. Lira is daarom met verschillende internationale allianties van cbo's verbonden.

De Society of Audiovisual Authors (SAA) is een belangrijke audiovisuele organisatie op Europees niveau waar Lira deel van uitmaakt. Robert Alberdingk Thijm, secretaris van het Lira bestuur, heeft bovendien zitting in de SAA *board of patrons*.

CISAC is een wereldomspannende federatie van vooral muziek-cbo's. Lira heeft als literaire cbo afvaardigingen in het CISAC-bestuur en in verschillende commissies.

Naast deze lidmaatschappen heeft Lira met tal van zusterorganisaties in het buitenland wederkerigheidscontracten: Lira incasseert in Nederland de vergoedingen voor (de aangeslotenen van) deze cbo's, de buitenlandse cbo's doen hetzelfde voor Lira-aangeslotenen.

Over Lira

Auteursrechtenorganisatie en belangenbehartiger

De Stichting Literaire Rechten Auteurs (Lira) is de auteursrechtenorganisatie en belangenbehartiger voor alle schrijvers en vertalers: romanciers, dichters, freelance journalisten, scenarioschrijvers, essayisten, columnisten, toneelauteurs, librettisten, tekstbewerkers, ondertitelaars en nog veel meer. Lira beheert collectief auteursrechten van schrijvers, vertalers en journalisten.

Voor en door schrijvers

Lira is in 1986 opgericht door (de beroepsvereniging van) schrijvers en vertalers als instrument om eigen auteursrechten te beheren op terreinen waar dat individueel niet of alleen met de grootst mogelijke moeite kan. Kortom, als collectief optreden effectief kan zijn. Deze beroepsvereniging, de Vereniging van Letterkundigen (VvL), maakt tegenwoordig deel uit van de Vereniging van Schrijvers en Vertalers (VSenV), die verder bestaat uit het Netwerk Scenarioschrijvers (NS), de FreeLancers Associatie (FLA) en sinds 1 januari 2014 ook de Vereniging van Educatieve Auteurs (VvEA).

Sinds Nieuwswaarde in 2009 met Lira is samengegaan, is naast de VSenV ook de Nederlandse Vereniging voor Journalisten (NVJ) één van Lira's zogeheten 'constituerende verenigingen' geworden. Deze verenigingen voor schrijvers en journalisten hebben elk vertegenwoordigers in het bestuur van Lira.

Stichting Lira wordt bestuurd door schrijvers, vertalers en journalisten en stelt zich geheel ten dienste van deze makers van teksten. Op www.lira.nl zijn het bestuursreglement en het reglement bestuursvergoedingen in te zien.

Bestuurlijke transparantie

Lira heeft als besturingsmodel het bestuursmodel: een stichting als rechtspersoon met een bestuur met eigen bevoegdheden, maar wel met een jaarlijks terugkerende verantwoordingsplicht naar de aangeslotenen. Jaarlijks belegt Lira daartoe een vergadering voor aangeslotenen. Tijdens deze bijeenkomsten legt het bestuur verantwoording af aan de achterban over het gevoerde beleid en de behaalde resultaten. Op deze jaarvergaderingen is elke aangeslotene in de gelegenheid om vragen te stellen of het bestuur te attenderen op nieuwe beleidsmatige aandachtsgebieden, ook van het Lira Fonds. Ook worden hier door middel van stemmingen door stemrechthebbende aangesloten auteurs bestuursleden benoemd die voorgedragen worden door constituerende organisaties of rechtstreeks voorgedragen vanuit de aangesloten auteurs, zoals dat bij de functies van voorzitter en penningmeester het geval is.

Elk jaar publiceren wij een jaarverslag met een uitgebreide verantwoording van onze activiteiten en het financieel beleid, inclusief het beleid op het terrein van de sociale en culturele doeleinden van het Lira Fonds. Het jaarverslag wordt ter controle voorgelegd aan onze accountant. Het Lira-bestuur krijgt jaarlijks inzage in de bevindingen van de accountant zoals die uit zijn controle zijn voortgevloeid.

Middelenbeheer

Door het bestuur van de Stichting Lira is in het *Statuut Middelenbeheer* beleid vastgesteld voor het beheer van de beschikbare liquide middelen. Het Statuut wordt gebruikt om de afspraken tussen Lira, Cedar B.V. en banken voor het beheer van de liquide middelen te formaliseren. Zoals vastgelegd in het Statuut Middelenbeheer van de stichting, dienen de voor beheer van de liquide middelen van de stichting gekozen producten een grote mate van zekerheid te geven met betrekking tot het garanderen van de hoofdsom op de einddatum van de looptijd.

De beoordeling hiervan wordt gedaan op basis van de criteria die zijn afgeleid van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Stichting Lira heeft de uitvoerende werkzaamheden met betrekking tot (onder meer) de inkomende en uitgaande geldstromen uitbesteed aan Cedar B.V. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden is Cedar B.V. tekenbevoegd voor de bankrekeningen van de stichting.

Het volledige Statuut Middelenbeheer is in te zien via www.lira.nl.

Kerncijfers

(bedragen x € 1.000)

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Rechtenopbrengsten					
Gebruikers	433	171	188	164	193
Nederlandse CBO's	8.545	8.366	15.347	14.006	12.820
Buitenlandse CBO's	461	525	433	414	422
	<u>9.439</u>	<u>9.062</u>	<u>15.968</u>	<u>14.584</u>	<u>13.435</u>
Repartitie					
Rechthebbenden	7.330	8.254	8.182	8.430	9.097
Nederlandse CBO's	44	43	48	47	42
Buitenlandse CBO's	3.168	1.914	2.748	2.779	2.846
Netto repartitie	<u>10.542</u>	<u>10.211</u>	<u>10.978</u>	<u>11.256</u>	<u>11.985</u>
Ingehouden administratievergoeding	1.226	1.172	1.258	1.272	1.168
Inhouding SoCu	812	769	2.051	1.139	1.232
	<u>12.580</u>	<u>12.152</u>	<u>14.287</u>	<u>13.667</u>	<u>14.385</u>
Te verdelen rechten	<u>11.136</u>	<u>13.948</u>	<u>16.762</u>	<u>15.304</u>	<u>16.157</u>
Exploitatierkening					
Administratievergoedingen	1.226	1.172	1.258	1.272	1.168
Overige bedrijfsopbrengsten ¹⁾	59	190	112	132	56
Bedrijfslasten	-1.593	-1.651	-1.557	-1.993	-2.205
Exploitatieresultaat	-308	-289	-187	-589	-981
Financieel resultaat ²⁾	249	658	424	474	476
Resultaat	<u>-59</u>	<u>369</u>	<u>237</u>	<u>-115</u>	<u>-505</u>
Kengetallen					
Feitelijke inhoudingspercentage	9,7%	9,6%	8,8%	9,3%	8,1%
Bedrijfslasten in % van rechtenopbrengst ³⁾	16,9%	18,2%	9,8%	13,7%	16,4%
Bedrijfslasten in % van repartitie	12,7%	13,6%	10,9%	14,6%	15,3%
Jaarmutatie bedrijfslasten	-3,5%	6,0%	-21,9%	-9,6%	-13,3%
Jaarmutatie CPI	1,0%	2,5%	2,5%	2,3%	1,3%
Aantal gefactureerde gebruikers	35	35	24	22	25
Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden	11.254	10.746	10.430	10.096	9.370
Aantal uitgekeerde rechthebbenden ⁴⁾	18.991	18.357	18.387	12.891	16.712
Aantal FTE	10,5	12,7	12,4	13,2	15,1

- 1) De overige bedrijfsopbrengsten bestaan in 2014 uit de toerekening van juridische kosten met betrekking tot de kabelprocedure aan de reservering hiervoor binnen de Te verdelen rechten en voor voorgaande jaren tevens uit een vergoeding voor personele inzet en huisvesting inzake dienstverlening aan derden.
- 2) Het financieel resultaat van 2013 is incidenteel hoog door een correctie m.b.t. 2012. Het financieel resultaat zal met ingang van 2015 toegevoegd worden aan de te verdelen rechten.
- 3) Hoewel aanmerkelijk gedaald ten opzichte van 2013, komen de bedrijfslasten in percentage van de rechtenopbrengst hoger uit dan de in de Wet Toezicht CBO's opgenomen 15%. Dit percentage is hoog door een lage opbrengst in 2013 en 2014 van kabel- en thuiskopiegelden. Vanaf december 2014 worden weer kabelgelden gefactureerd, daarnaast worden in 2015 thuiskopiegelden met betrekking tot 2013 en 2014 ontvangen.
- 4) Het aantal uitgekeerde rechthebbenden is inclusief buitenlandse CBO's die meerdere rechthebbenden vertegenwoordigen.

Toezicht op collectieve beheersorganisaties (cbo's)

In maart 2012 heeft de Tweede Kamer een wetsvoorstel aanvaard voor een breder en sterker toezicht op collectieve beheersorganisaties (cbo's). Op 1 juli 2013 is de wet in werking getreden. Sinds die datum valt Lira onder het toezicht van het College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten (CvTA).

VOI©E

Stichting Lira is lid van de Vereniging van Organisaties die het Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren (VOI©E). Deze brancheorganisatie van cbo's streeft ernaar het begrip voor de uitoefening van het auteursrecht en de naburige rechten te vergroten en de informatie over de werkwijze van collectieve beheersorganisaties te verbeteren.

In 2009 heeft Lira zich verbonden aan de gedragscode van VOI©E. Deze VOI©E-gedragscode is in 2011 omgezet in een groot aantal bindende gedragsregels in de vorm van een keurmerk. Beheersorganisaties verdienen het CBO Keurmerk als ze aan strikte voorwaarden voldoen na een toetsing door het Keurmerkinstituut. Het Keurmerkinstituut verricht als onafhankelijke certificerende instelling de jaarlijkse audits (controles) en controleert of voldaan wordt aan de regels voor het omgaan met rechthebbenden, zoals tijdige en volledige verdeling van de gelden binnen de kostennormering, inspraak in het beheer van gelden en normen voor de besteding van gelden aan sociaal-culturele doelen. Maar ook of voldaan wordt aan de regels voor transparantie en service aan gebruikers en betalingsplichtigen, informatievoorziening en afhandeling van eventuele klachten, met zo nodig onafhankelijke geschillenbeslechting. Daarnaast zijn richtlijnen opgesteld voor goed bestuur en integriteit. Lira heeft sinds 2011 het cbo-keurmerk.

Klachten en bezwaren

Als Stichting Lira doen wij er alles aan om onze werkzaamheden in de keten van inning en verdeling van vergoedingen zorgvuldig uit te voeren. Om eventuele klachten binnen de voorgeschreven regels van het CBO Keurmerk te kunnen behandelen, heeft Stichting Lira een officiële klachten- en bezwarenprocedure. Klachten over bijvoorbeeld de administratieve afhandeling of bezwaren van meer principiële aard worden via deze procedure op correcte wijze afgehandeld. Meer informatie hierover vindt u op www.lira.nl. Voor klachten over de leenrechten heeft Lira op grond van artikel 23 van het leenrechtrepertoire een speciale bestuurlijke klachtencommissie ingesteld. Deze commissie heeft in 2014 één klacht ontvangen en afgehandeld.

Repartitiereglementen

Door het bestuur van Stichting Lira zijn repartitiereglementen vastgesteld. Deze reglementen worden minimaal om de drie jaar getoetst. Op 2 december 2014 zijn de reglementen voor Reprorecht Periodieken, Thuiskopie en Leenrecht Multimedia getoetst. Dit heeft niet geleid tot wijzigingen.

Repartitiereglement	Datum toetsing	Jaar van toetsing
Leenrecht Geschriften	1 oktober 2013	2016
Reprorecht Periodieken	2 december 2014	2017
Thuiskopie	2 december 2014	2017
Kabel radio	1 oktober 2013	2016
Kabel tv	1 oktober 2013	2016
Leenrecht Multimedia	2 december 2014	2017

Begroting 2015

(bedragen x € 1.000)

	Exploitatie 2014	Begroting 2015
Netto omzet		
Administratievergoeding	1.226	811
Overige bedrijfsopbrengsten	59	0
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>1.285</u>	<u>811</u>
Personele kosten	761	758
Bestuurskosten	160	157
Huisvestingskosten	88	86
Overige bedrijfslasten	584	695
Som der bedrijfslasten	<u>1.593</u>	<u>1.696</u>
Exploitatieresultaat	-308	-885
Financieel resultaat	249	138
Resultaat	<u>-59</u>	<u>-747</u>
Resultaatbestemming		
Mutatie algemene reserve	39	-885
Mutatie overige reserves	-98	0
Mutatie bestemmingsreserve te verdelen rechten	0	138
	<u>-59</u>	<u>-747</u>

Als gevolg van ontwikkelingen met betrekking tot de kabel- en thuiskopie-incasso heeft het bestuur besloten om de eerder vastgestelde begroting te herzien. De administratievergoeding is hierdoor € 110.000 hoger opgenomen en de overige bedrijfslasten € 30.000 lager.

Jaaroverzicht

(bedragen x € 1.000)

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Rechtenopbrengsten					
Leenrechtgelden	6.068	6.240	6.820	6.865	6.845
Thuiskopiegelden	1.646	377	176	231	1.049
Kabelgelden	647	976	7.763	6.156	4.708
Reprogelden	860	1.217	889	1.083	479
Overige gelden	218	252	320	249	354
	<u>9.439</u>	<u>9.062</u>	<u>15.968</u>	<u>14.584</u>	<u>13.435</u>
Overige mutaties					
Leenrechtgelden	302	197	0	-786	-720
Thuiskopiegelden	7	86	274	2	411
Kabelgelden	249	231	-173	-752	368
Reprogelden	-179	34	-94	-87	46
Overige gelden	-50	-272	-230	-147	-132
	<u>329</u>	<u>276</u>	<u>-223</u>	<u>-1.770</u>	<u>-27</u>
Repartitie					
Leenrechtgelden	5.197	5.897	6.111	6.063	7.122
Thuiskopiegelden	1.410	546	323	508	1.043
Kabelgelden	3.015	2.818	3.703	3.746	3.220
Reprogelden	769	809	687	791	476
Overige gelden	151	141	154	148	124
Totaal netto repartitie	<u>10.542</u>	<u>10.211</u>	<u>10.978</u>	<u>11.256</u>	<u>11.985</u>
Ingehouden administratievergoeding	1.226	1.172	1.258	1.272	1.168
Inhouding sociaal-culturele doeleinden	812	769	2.051	1.139	1.232
	<u>12.580</u>	<u>12.152</u>	<u>14.287</u>	<u>13.667</u>	<u>14.385</u>
Te verdelen rechten					
Leenrechtgelden	3.914	3.914	4.635	5.275	6.580
Thuiskopiegelden	739	798	975	907	1.315
Kabelgelden	5.623	8.133	10.135	7.975	7.117
Reprogelden	612	855	592	637	579
Overige gelden	248	248	425	510	566
	<u>11.136</u>	<u>13.948</u>	<u>16.762</u>	<u>15.304</u>	<u>16.157</u>
Te verdelen rechten per tijdvak					
2010 en ouder	1.981	3.386	6.659	10.520	16.157
2011	2.089	3.572	4.352	4.778	0
2012	3.715	5.580	5.751	6	0
2013	1.813	1.410	0	0	0
2014	1.538	0	0	0	0
	<u>11.136</u>	<u>13.948</u>	<u>16.762</u>	<u>15.304</u>	<u>16.157</u>

Lira incasseerde in 2014 voor haar rechthebbenden in totaal € 9,4 miljoen (2013: € 9,1 miljoen) uit binnen- en buitenland (dat laatste op grond van de wederkerige contracten die Lira met buitenlandse zusterorganisaties heeft) en keerde netto € 10,5 miljoen (2013: € 10,2 miljoen) uit.

Kerncijfers Leenrechtgelden

(bedragen x € 1.000)

Leenrechtgelden

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Rechtenopbrengsten					
Geschriften	5.657	5.909	6.488	6.530	6.489
Periodieken	103	108	119	95	93
Audio ¹⁾	8	9	11	12	12
Video ²⁾	259	129	113	136	96
Multimedia	26	67	73	73	134
Ontvangen uit buitenland	15	18	16	19	21
	<u>6.068</u>	<u>6.240</u>	<u>6.820</u>	<u>6.865</u>	<u>6.845</u>
Overige mutaties	302	197	0	-786	-720
Repartitie					
Geschriften	5.075	5.734	5.951	5.900	6.952
Periodieken	102	106	82	104	105
Multimedia	6	31	68	44	48
Ontvangen uit buitenland	14	26	10	15	17
Totaal netto repartitie	<u>5.197</u>	<u>5.897</u>	<u>6.111</u>	<u>6.063</u>	<u>7.122</u>
Ingehouden administratievergoeding	578	649	670	660	587
Inhouding sociaal-culturele doeleinden	595	611	680	660	673
	<u>6.370</u>	<u>7.157</u>	<u>7.461</u>	<u>7.383</u>	<u>8.382</u>
Te verdelen rechten					
Geschriften	3.081	3.286	4.028	4.424	5.513
Periodieken	127	128	126	97	120
Audio	7	0	0	11	11
Video	212	4	0	92	228
Multimedia	486	494	470	645	702
Ontvangen uit buitenland	1	2	11	6	6
	<u>3.914</u>	<u>3.914</u>	<u>4.635</u>	<u>5.275</u>	<u>6.580</u>

- 1) *Op basis van een bestuursbesluit worden de leenrechtgelden audio toegevoegd (in gelijke mate verdeeld) aan de repartities kabel tv, kabel radio, thuiskopie audio en thuiskopie video. De gegevens over de uitleningen van audioproducten worden helaas door de bibliotheken niet apart geregistreerd en de producten kennen geen unieke codering. Omdat bij gebrek aan gegevens over de werken, de titels, de rechthebbenden en de uitleningen het voor Lira onmogelijk is om titelspecifiek uit te keren, worden de leenrecht audiogelden toegevoegd aan de repartities van kabel en van thuiskopie zodat de uitleenvergoedingen alsnog de juiste doelgroep bereiken.*
- 2) *Op basis van een bestuursbesluit worden de leenrechtgelden video toegevoegd (in gelijke mate verdeeld) aan de kabel tv en thuiskopie video repartities. Bij deze geldstroom speelt een vergelijkbare problematiek als bij de geldstroom leenrecht audio en is een titelspecifieke gebruiksgelateerde repartitie niet mogelijk.*

De systematiek

Sinds 1996 is wettelijk geregeld dat bibliotheken voor het uitlenen van boeken (maar ook bijvoorbeeld cd's, dvd's, tijdschriften en luisterboeken) een vergoeding moeten betalen. Wetenschappelijke en schoolbibliotheken alsmede de Koninklijke Bibliotheek zijn hiervan bij wet uitgezonderd. Stichting Leenrecht incasseert de vergoedingen bij de bibliotheken en verdeelt het geld over de verschillende groepen rechthebbenden. Stichting Lira is aangewezen om het auteursdeel uit te keren aan schrijvers en vertalers. Alle verdeelsleutels zijn terug te vinden op www.leenrecht.nl.

De verdeling door Lira

Bibliotheken leveren informatie aan Stichting Leenrecht over welke boeken ze hoe vaak hebben uitgeleend in een bepaalde periode. Een groot deel van de openbare bibliotheken in Nederland doet jaarlijks opgave en op basis van deze gegevens ontstaat een vrijwel volledig beeld van wat er zoal uitgeleend wordt. Stichting Leenrecht controleert daarbij of er voldoende geografische spreiding is bij de bibliotheken die gegevens aanleveren. Het beeld moet immers representatief zijn voor heel Nederland.

De hoogte van de vergoeding wordt bepaald aan de hand van een drietal factoren: het aantal uitleningen, de officiële boekprijs van het betreffende werk en het aandeel van de (co)auteur of vertaler. De precieze berekeningswijze is na te lezen in het leenrechtreglement dat in te zien is via www.lira.nl. Lira keert overigens ook leenrechtvergoedingen uit aan auteurs die (nog) niet bij haar aangesloten zijn. Auteurs die nog niet bij Lira bekend zijn, proberen wij op te sporen.

Actuele ontwikkelingen

De leenrechtincasso vertoont de afgelopen jaren een steeds snellere daling. Ook in 2014 daalden de vergoedingen die Lira ter verdeling onder de schrijvers ontving van Stichting Leenrecht.

Er spelen bij bibliotheken meerdere ontwikkelingen tegelijkertijd. Gemeentelijke bezuinigingen hebben geleid tot sluiting van vestigingen en de effecten daarvan zijn inmiddels zichtbaar in de aantallen uitleningen. Daarnaast speelt mogelijk een verdergaande samenwerking tussen scholen en bibliotheken een rol, net als de opkomst van vrijwilligersbibliotheken en commerciële initiatieven. Stichting Leenrecht brengt de ontwikkelingen en de gevolgen zo veel mogelijk in kaart.

Lira verwacht dat e-lending op termijn eveneens grote invloed zal hebben op de daling van de leenrechtcijfers. Eind 2013 zijn twee grote uitgevers, WPG en VBK, gestart met pilots waarbij bibliotheek.nl de beschikking kreeg over circa 5000 ebooks ter uitlening. Vergoedingsafspraken daarover worden door de uitgevers en bibliotheken gemaakt zonder dat zij de auteurs en hun organisaties daarin betrekken. Alle tekenen wijzen erop dat de pilots zoals die nu van start zijn gegaan, vaak nadelig zullen uitpakken voor de schrijvers in vergelijking met de huidige leenrechtverdeling voor papieren boeken. Lira pleit daarom voor een leenrechtregeling voor e-books naar analogie van de huidige regeling voor fysieke exemplaren.

In 2013 spande de VOB een rechtszaak aan tegen Stichting Leenrecht, met als doel om ebooks onder het wettelijk leenrecht te laten vallen. Lira is samen met Pictoright (de cbo voor visuele makers) in deze rechtszaak tussengekomen, net als het Nederlands Uitgeversverbond (NUV). Door die tussenkomst kan Lira in de procedure de belangen van de schrijvers naar voren brengen. Op 1 april 2015 maakte de Haagse rechtbank de vragen bekend die omtrent e-lending aan het Europese Hof van Justitie zullen worden voorgelegd (zie punt 10 van het Woord van de Voorzitter).



Kerncijfers Thuiskopiegelden

(bedragen x € 1.000)

Thuiskopiegelden

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Rechtenopbrengsten					
Audio	270	61	28	53	168
Video ¹⁾	1.331	258	111	161	837
Individueel buitenland	45	58	37	17	44
	<u>1.646</u>	<u>377</u>	<u>176</u>	<u>231</u>	<u>1.049</u>
Overige mutaties	7	86	274	2	411
Repartitie					
Audio ²⁾	214	121	72	150	249
Video ³⁾	1.166	381	233	340	761
Individueel buitenland	30	44	18	18	33
Totaal netto repartitie	<u>1.410</u>	<u>546</u>	<u>323</u>	<u>508</u>	<u>1.043</u>
Ingehouden administratievergoeding	157	62	36	59	137
Inhouding sociaal-culturele doeleinden	145	32	24	75	72
	<u>1.712</u>	<u>640</u>	<u>383</u>	<u>642</u>	<u>1.252</u>
Te verdelen rechten					
Audio	66	58	77	64	199
Video	602	679	674	600	817
Individueel buitenland	71	61	130	131	147
Reserve naclaims	0	0	94	112	152
	<u>739</u>	<u>798</u>	<u>975</u>	<u>907</u>	<u>1.315</u>

- 1) In 2014 heeft Lira ten onrechte € 413.000 ontvangen van Stichting de Thuis kopie inzake Amerikaanse en Japanse scenarioschrijvers over een periode waarin deze nog niet door Lira werden vertegenwoordigd (maar door Vevam). Dit bedrag is verrekend met in 2015 ontvangen thuis kopiegelden.
- 2) In 2014 heeft de gebruikelijke repartitie van thuis kopiegelden niet plaatsgevonden. De repartitie betreft reguliere narepartities alsmede een repartitie van de gelden die van Thuis kopie zijn ontvangen met betrekking tot de schikking met de Staat.
- 3) Naast de gebruikelijke (na-)repartities heeft een repartitie plaatsgevonden van gelden die van Thuis kopie zijn ontvangen met betrekking tot de schikking met de Staat.

De systematiek

Volgens de Auteurswet mogen consumenten van auteursrechtelijk beschermd materiaal zoals films, televisieseries, documentaires en actualiteitenprogramma's een kopie maken voor privé gebruik. Daartegenover staat dat er dan wel een redelijke vergoeding voor de rechthebbenden moet worden betaald. Deze vergoedingen worden betaald door fabrikanten en importeurs van blanco dragers en geïncasseerd door Stichting de Thuis kopie. Lira verdeelt deze vergoedingen jaarlijks onder de rechthebbende schrijvers en vertalers en vanaf het samengaan met Stichting Nieuwswaarde in 2009 ook onder freelance journalisten en programmamakers.

De verdeling door Lira

Lira verdeelde in 2014 de thuis kopievergoedingen op basis van uitgezonden radio- en televisieprogramma's. Lira koopt bronbestanden met gegevens over televisieprogramma's: wanneer ze uitgezonden zijn, op welk net en hoe lang ze duurden. Met behulp van televisiegidsen, internet en de opgaven die onze scenaristen en journalisten zelf doen, achterhalen we welke aflevering precies is uitgezonden en wie er allemaal aan meegeschreven hebben. Lira keerde aan haar rechthebbenden (veelal scenarioschrijvers in dit geval, maar ook ondertitelaars, freelance journalisten en programmamakers) een bedrag per uitgezonden minuut uit.

Actuele ontwikkelingen

Vanaf 2007 heeft de Nederlandse overheid het stelsel bevroren. Dit betekent dat de tarieven de afgelopen jaren niet zijn geïndexeerd en dat de vergoeding beperkt is gebleven tot cd's en dvd's, terwijl consumenten steeds meer kopieerden op andere, nieuwe dragers zoals harddiskrecorders, laptops, smartphones en tablets, die niet onder het thuis kopiestelsel vielen. Hierdoor zijn de rechthebbenden jaarlijks miljoenen misgelopen en is geen juiste invulling gegeven aan de Auteurswet.

Op 7 maart 2014 bekrachtigde de Hoge Raad het eerdere arrest van het Gerechtshof in Den Haag in een procedure, aangespannen door Stichting Norma tegen de Staat der Nederlanden. De Hoge Raad besliste dat de invulling die de Nederlandse overheid de afgelopen jaren heeft gegeven aan de thuis kopieregeling niet rechtmatig is geweest en dat de Staat aansprakelijk kan worden gehouden voor de door de rechthebbenden geleden schade.

In 2014 heeft Stichting de Thuis kopie een schikking met de Nederlandse Staat getroffen met betrekking tot de bevroering van het thuis kopiestelsel over de jaren 2007 t/m 2012. De schadevergoeding die de Staat aan Stichting de Thuis kopie verschuldigd is, dient als compensatie voor het privé kopiëren gedurende de genoemde jaren. Lira ontving in 2014 van Stichting de Thuis kopie een voorschot op het schikkingsbedrag met betrekking tot de jaren 2007 t/m 2011. Omdat Lira vindt dat de schrijvers al te veel hebben geleden onder het regeringsbeleid, heeft Lira eind 2014 een extra uitkeringsronde gedaan.

Vanaf 1 januari 2013 is de thuis kopieregeling uitgebreid met de thans gangbare dragers zoals Mp3-spelers, mobiele telefoons, harddiskrecorders etc. Deze regeling gold aanvankelijk voor één jaar maar is in 2013 voor nog eens een periode van twee jaar verlengd, waarbij vanaf 2015 ook e-readers onder de regeling zijn gebracht.

Kerncijfers Kabelgelden

(bedragen x € 1.000)

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Rechtenopbrengsten					
TV Nederland ^{1) 2)}	286	565	7.017	5.817	4.346
TV Buitenland	233	267	266	272	316
Radio Buitenland	20	4	23	33	27
Individueel Buitenland	91	138	62	17	5
Overig	17	2	395	17	14
	<u>647</u>	<u>976</u>	<u>7.763</u>	<u>6.156</u>	<u>4.708</u>
Overige mutaties	249	231	-173	-752	368
Repartitie					
TV Nederland ³⁾	2.816	2.731	3.478	3.514	2.903
Radio Nederland	68	59	185	215	233
Individueel Buitenland	131	26	40	7	107
Overig	0	2	0	10	-23
Totaal netto repartitie	<u>3.015</u>	<u>2.818</u>	<u>3.703</u>	<u>3.746</u>	<u>3.220</u>
Ingehouden administratievergoeding	335	307	417	404	345
Inhouding sociaal-culturele doeleinden	56	84	1.310	396	487
	<u>3.406</u>	<u>3.209</u>	<u>5.430</u>	<u>4.546</u>	<u>4.052</u>
Te verdelen rechten					
TV Nederland	5.053	7.541	9.271	7.568	6.665
TV Buitenland	189	216	215	244	380
Radio Nederland	160	58	40	51	33
Radio Buitenland	6	4	19	30	27
Individueel Buitenland	77	125	27	13	5
Overig	138	189	563	69	7
	<u>5.623</u>	<u>8.133</u>	<u>10.135</u>	<u>7.975</u>	<u>7.117</u>

- 1) Vanaf 1 oktober 2012 zijn de grootste distributeurs gestopt met het betalen van de kabelvergoedingen aan Lira. Lira heeft UPC, Ziggo en Delta daarom in februari 2013 gedagvaard. In augustus 2014 oordeelde de rechter dat de kabelmaatschappijen inbreuk maakten en vanaf 1 december 2014 heeft Lira een voorschotregeling getroffen met UPC, Ziggo en Delta.
- 2) De repartitie van radiogelden aan buitenlandse zusterorganisaties is inbegrepen in de repartitie van TV-gelden aan deze organisaties.
- 3) In 2014 heeft Lira besloten om, ondanks een stagnerende incasso, tóch een uitkeringsronde te doen. Daarbij zijn gelden in verdeling genomen die resteerden uit de reserves van voorgaande jaren en die uit het buitenland waren ontvangen. Bovendien keerde Lira uit voor het repertoire dat voorheen door Vevam werd beheerd en aan journalistieke makers.

De systematiek

Sinds 1985 bestond tussen distributeurs en cbo's (waaronder Lira, verenigd in het Rechthebbendencollectief) een licentieovereenkomst op grond waarvan Lira kabelvergoedingen ontving voor de kring van rechthebbenden die Lira vertegenwoordigt. Die overeenkomst is per 1 oktober 2012 door de distributeurs opgezegd zonder dat er een nieuwe regeling is getroffen. Lira vertegenwoordigde - naast literaire auteurs en journalisten - vooral de audiovisuele schrijvers binnen het Rechthebbendencollectief, Buma de makers van muziek, Vevam de regisseurs (en tot 1 april 2010 de audiovisuele schrijvers van onafhankelijk geproduceerd werk), Pictoright de visuele makers, Sekam de Nederlandse producenten en Agicoa de buitenlandse producenten.

Twee jaar lang, in 2011 en 2012, heeft het Rechthebbendencollectief, aangevuld met Norma (cbo voor uitvoerende kunstenaars) en Sena (cbo voor uitvoerende musici) onderhandeld met omroepen, kabelexploitanten en andere aanbieders van televisiepakketten verenigd in RODAP. Het doel van de onderhandelingen was om te komen tot een regeling voor de vergoeding van auteurs voor het gebruik van hun werken op de Nederlandse radio en televisie, onder meer via kabel, catch-up, Uitzending Gemist en video-on-demand diensten. De onderhandelingen zijn eind 2012 gestrand.

Actuele ontwikkelingen

Omdat Lira na de opzegging van het contract door de distributeurs en als gevolg van het stranden van de RODAP-onderhandelingen vanaf 1 oktober 2012 in het geheel geen kabelvergoedingen meer ontving voor de creatieve makers die zij vertegenwoordigt, heeft Lira aan de kabelexploitanten en overige distributeurs eind 2012 een licentieovereenkomst aangeboden. Enkele kleinere kabelaars hebben een nieuwe licentieovereenkomst met Lira gesloten, maar de grootste kabelexploitanten, waaronder UPC, Ziggo en Delta, nog niet. Lira heeft daarom eind februari 2013 deze kabelmaatschappijen gedagvaard. RODAP heeft zich in die procedure gevoegd aan de zijde van de kabelaars.

In augustus 2014 heeft de Amsterdamse rechtbank geoordeeld dat de kabelbedrijven inbreuk maakten op de auteursrechten van schrijvers, door zonder hun toestemming televisieprogramma's en films aan hun abonnees aan te bieden. De kabelmaatschappijen zijn veroordeeld om aan Lira vergoedingen te betalen op straffe van dwangsommen. De kabelaars en RODAP hebben inmiddels hoger beroep ingesteld en willen in verband hiermee geen definitieve vergoedingsafspraken met Lira maken. Lira heeft vanaf 1 december 2014 een voorschotregeling getroffen met UPC, Ziggo en Delta.

Procederen is kostbaar. Voorkomen moet worden dat de schrijvers en hun organisatie de dupe worden van de financiële slagkracht van de wederpartijen, daarvoor is het belang voor de audiovisuele makers veel te groot. Daarom heeft Lira besloten om de kosten die zij maakt voor de kabelprocedure voor de helft ten laste van onverdeelde kabelgelden te laten komen en voor de andere helft ten laste van het reguliere exploitatieresultaat. De rechtbank heeft de kabelmaatschappijen en RODAP als in het ongelijk gestelde partijen veroordeeld tot het terugbetalen van de door Lira gemaakte kosten in de procedure. Inmiddels hebben de kabelaars en RODAP hoger beroep aangekondigd.

PAM

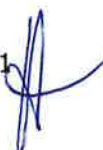
Onder de noemer Portal Audiovisuele Makers (PAM) zijn de beroepsorganisaties Netwerk Scenarioschrijvers, Dutch Directors Guild (regisseurs) en ACT (acteurs) samen met hun rechtenorganisaties Lira, VEVAM en NORMA in 2009 met een nieuw voorstel gekomen om audiovisuele rechten te regelen. PAM wenst voor de filmmakers een transparante en effectieve rechtenregeling. Zo'n regeling bestond altijd al voor de kabelvergoedingen, maar PAM beoogde nu juist ook voor ander (digitale) exploitaties een goede regeling voor de makers. Dat is van belang omdat de afgelopen jaren allerlei nieuwe vormen van exploitatie zijn ontstaan, zoals video-on-demand, catch-up en Uitzending Gemist, waar nog geen goede regelingen voor zijn getroffen.

2015 en verder

Na jaren van gesprekken en (juridisch) getouwtrek, hebben de PAM cbo's Lira, Vevam en Norma met RODAP overeenstemming bereikt over een vergoedingsregeling voor scenaristen vanaf 1 januari 2015. Deze regeling voorziet in een vergoeding voor filmmakers en acteurs voor lineaire televisie-uitzendingen plus gratis 'uitzending gemist' en video-on-demand diensten. Het nieuwe vergoedingssysteem is gebaseerd op het wetsvoorstel Auteurscontractenrecht dat naar verwachting nog in 2015 zal worden geïmplementeerd.

De verdeling door Lira

Lira koopt bronbestanden met gegevens over televisieprogramma's: wanneer ze uitgezonden zijn, op welk net en hoe lang ze duurden. Met behulp van die data, televisiegidsen, internet en de opgaven die scenaristen zelf doen, achterhalen we welke aflevering precies is uitgezonden en wie er allemaal aan meegeschreven hebben. Het beschikbare geld wordt verdeeld op basis van tijdsduur. Lira keert aan de rechthebbenden (veelal scenarioschrijvers in dit geval) een bedrag per uitgezonden minuut uit. Dit bedrag varieert per jaar. Het aantal uitzendingen waarover Lira uitkeert, bepaalt mede de hoogte van het 'minutagebedrag'. Voor radio-uitzendingen geldt - vooral op grond van het publieksbereik - veelal een lager tarief dan voor televisie-uitzendingen.



Kerncijfers Reprorechtgelden

(bedragen x € 1.000)

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Rechtenopbrengsten					
Kranten	317	297	318	385	277
Publiekstijdschriften ¹⁾	335	416	363	411	97
Belletrie ^{1) 2)}	165	416	132	230	74
Individueel buitenland	43	88	76	57	31
	<u>860</u>	<u>1.217</u>	<u>889</u>	<u>1.083</u>	<u>479</u>
Overige mutaties					
	-179	34	-94	-87	46
Repartitie ³⁾					
Kranten	383	404	340	379	290
Publiekstijdschriften	351	331	285	352	166
Individueel buitenland	35	74	62	60	20
Totaal netto repartitie	<u>769</u>	<u>809</u>	<u>687</u>	<u>791</u>	<u>476</u>
Ingehouden administratievergoeding	139	138	117	140	82
Inhouding sociaal-culturele doeleinden	16	42	36	7	0
	<u>924</u>	<u>989</u>	<u>840</u>	<u>938</u>	<u>558</u>
Te verdelen rechten					
Kranten	229	307	423	320	383
Publiekstijdschriften	213	255	141	87	91
Belletrie	133	256	0	208	74
Individueel buitenland	37	37	28	22	31
	<u>612</u>	<u>855</u>	<u>592</u>	<u>637</u>	<u>579</u>

- 1) De incasso Publiekstijdschriften en Belletrie was in 2013 hoger door een incidentele extra repartitie van Stichting Reprorecht.
- 2) De incasso Belletrie wordt toegevoegd aan de repartitie van leenrechtgelden geschriften.
- 3) De journalistieke reprorecht- en leenrechtuitkeringen worden op basis van een bestuursbesluit opgehoogd met de ontvangen gelden van Stichting Pro uit de CLIP- en de readerincasso. De readergelden worden betaald door onderwijsinstellingen voor overnames uit auteursrechtelijk beschermde werken in onderwijspublicaties. De CLIPgelden worden betaald door knipseldiensten en door gebruikers van knipselkranten. Stichting PRO incasseert beide geldstromen en een klein deel van de inkomsten gaat naar Lira ten behoeve van de freelance journalisten. Van de ontvangen CLIPgelden werd 10% aan het Auteursfonds Reprorecht toegevoegd, 10% aan reprorecht publiekstijdschriften en 80% aan reprorecht kranten. Van de readergelden werd 45% aan reprorecht kranten toegevoegd, 45% aan reprorecht publiekstijdschriften en 10% aan leenrecht periodieken.

De systematiek

Stichting Reprorecht is in 1974 opgericht door auteurs en uitgevers. Volgens de wet is kopiëren uit auteursrechtelijk beschermde werken (dag-, nieuws- of weekbladen, tijdschriften en gedeelten uit boeken) in principe toegestaan. Maar de makers van deze werken dienen hiervoor dan wel een billijke vergoeding te ontvangen. Stichting Reprorecht incasseert deze wettelijk vastgestelde vergoedingen voor het kopiëren uit auteursrechtelijk beschermd materiaal.

Sinds 2003 ontvangen alle bedrijven in Nederland met de beschikking over een kopieerapparaat een factuur van Stichting Reprorecht. Daarnaast factureert Stichting Reprorecht aan de publieke sector: onderwijs- en overheidsinstellingen, bibliotheken en andere instellingen die werkzaam zijn in het algemeen belang. Deze gebruikers kopiëren namelijk - naast eigen documenten - ook auteursrechtelijk beschermde publicaties.

De verdeling door Lira

Stichting Lira ontvangt een (bescheiden deel) van de reprorechtgelden voor belletristiek en voegt die toe aan de repartitie van de leenrechtvergoedingen ter verdeling onder de auteurs van uitgeleende algemene boeken.

Vanaf 2009 verzorgt Lira ook de journalistieke reprorechtrepertities. Deze reprorechtgelden zijn niet bestemd voor auteurs van belletristiek maar voor freelance journalisten die geschreven bijdragen hebben geleverd aan kranten en tijdschriften. Deze geldstromen worden apart gerepartieerd. Jaarlijks doen journalisten opgave van de artikelen die zij hebben geschreven voor kranten en voor tijdschriften. Grondslag voor de uitkeringen is het honorarium.

Actuele ontwikkelingen

Stichting Reprorecht heeft vanaf 2013 een gemoderniseerde regeling ontworpen, waaronder ook (digitale) vormen van kopiëren vallen waarvoor voorheen niet werd geclicentieerd en geïncasseerd. Lira heeft in de afgelopen jaren met Stichting Reprorecht gesprekken gevoerd over de mandaatverlening voor 'digitaal' kopiëren, zoals bijvoorbeeld scannen en emailen. Daarbij was de inzet voor Lira dat de verdeling van de auteursgelden voortaan via de auteursorganisatie verloopt. Voor de categorieën vak, wetenschap en educatie bestond tot nu toe een verdeelsystematiek via de uitgevers. Bij het inbrengen van mandaten door Lira is het logisch dat de geldstromen ook via Lira lopen en is het tijd om afscheid te nemen van een sterk verouderde systematiek die in andere landen niet bestaat: auteurs wensen zeggenschap over hun eigen geldstromen. Met de vertegenwoordigers van uitgevers heeft Lira hierover in 2014 gesprekken gevoerd. Die hebben niet tot overeenstemming geleid, waarna op suggestie van Lira in 2015 door een bindend adviescollege zal worden geadviseerd over het toekomstige repartitiemodel.

Auteursfonds Reprorecht

Met ingang van 2010 heeft Stichting Lira het beheer van het Auteursfonds Reprorecht overgenomen van Stichting Reprorecht. De reprorechtgelden die door Stichting Reprorecht worden geïncasseerd voor kopieën uit vak- en wetenschappelijke boeken en tijdschriften en educatieve geschriften worden door Stichting Reprorecht uitgekeerd aan uitgevers. Deze uitgevers ontvangen de vergoedingen op basis van de omzet die zij hebben behaald over hun publicaties. Volgens de wet zijn uitgevers verplicht om minstens de helft van deze reprorechtvergoedingen door te betalen aan de auteurs. Soms melden uitgevers zich niet aan voor de reguliere repartitie door Stichting Reprorecht. Soms ook geven uitgevers in overleg met Stichting Reprorecht aan dat zij niet in staat zijn tot doorbetaling aan de auteurs. Hierdoor dreigen hun auteurs de hun toekomstige reprorechtgelden mis te lopen. In 1996 heeft Stichting Reprorecht daarom het Auteursfonds ingesteld. Schrijvers die publiceren in de categorieën vak, wetenschap en onderwijs en die géén reprorechtvergoeding via hun uitgever ontvangen, kunnen bij het fonds een claim indienen.

In het verslagjaar heeft Lira aan 80 (2013: 73) auteurs een individuele uitkering uit het Auteursfonds verstrekt. Het totaal uitbetaalde bedrag was € 46.570 (2013: € 53.510). Het Auteursfonds wordt ook gevoed met reprorechtgelden die in Nederland voor het buitenland worden geïnd, maar niet worden uitbetaald (omdat er geen wederkerigheidscontract bestaat of alleen een contract waarbij geen wederkerige geldstroom hoort) en met reprorechtgelden die in opdracht van enkele Nederlandse uitgevers uit het buitenland worden verkregen. Omdat in knipselkranten ook materiaal uit de categorieën vak, wetenschap en educatie wordt gebruikt, wordt jaarlijks een percentage van de ontvangen CLIPgelden toegevoegd aan het Auteursfonds. Omdat van deze geldstromen de individuele rechthebbende auteurs meestal niet te achterhalen zijn, wordt een belangrijk deel (2014: € 105.000) van deze gelden aan collectieve doelen besteed. Daarbij steunt het Auteursfonds sociale en culturele doelen die ten gunste komen van wetenschappelijke, educatieve en journalistieke auteurs, omdat deze groepen met name verantwoordelijk zijn voor het repertoire waarvoor wordt geïncasseerd.

In het verslagjaar zijn de volgende toekenningen gedaan (deels in de vorm van garantstellingen) vanuit het Auteursfonds:

Organisatie	Bijdrage	Bedrag
Vereniging van Educatieve Auteurs	Bijdrage 2014	€ 26.000
PC Boutensfonds	Bijdrage 2014 freelance journalisten	€ 11.865
Stichting Rechtshulp Auteurs	Bijdrage 2014 educatieve auteurs	€ 25.000
Vereniging van Onderzoeksjournalisten	Vierde trainingsdag	€ 1.100
Stichting Jaarprijzen voor de Journalistiek	De Tegel	€ 4.000
Instituut voor Informatierecht	Information Influx	€ 5.000
NVJ	De Grote Zelfstandigen Dag 2014	€ 10.000
DeLex Uitgeverij	Bijdrage uitgave over Mediarecht	€ 5.000
Fonds BJP	Prijs voor freelance journalisten tot 30 jaar	€ 2.500
Fonds BJP	Correspondentenprijs 2015	€ 7.500
Fonds BJP	Ondersteuning artikelen 2013	€ 7.500
		<u>€ 105.465</u>

Kerncijfers Overige geldstromen

(bedragen x € 1.000)

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Rechtenopbrengsten ¹⁾					
Primaire rechten	152	164	180	162	140
Overig	66	88	140	87	214
	<u>218</u>	<u>252</u>	<u>320</u>	<u>249</u>	<u>354</u>
Overige mutaties	-50	-272	-230	-147	-132
Repartitie					
Primaire rechten	149	140	156	148	106
Overig	2	1	-2	0	18
Totaal netto repartitie	<u>151</u>	<u>141</u>	<u>154</u>	<u>148</u>	<u>124</u>
Ingehouden administratievergoeding	17	16	18	9	17
Inhouding sociaal-culturele doeleinden	0	0	1	1	0
	<u>168</u>	<u>157</u>	<u>173</u>	<u>158</u>	<u>141</u>
Te verdelen rechten					
Primaire rechten	172	185	367	364	399
Overig	76	63	58	146	167
	<u>248</u>	<u>248</u>	<u>425</u>	<u>510</u>	<u>566</u>

In deze geldstromen zijn diverse kleinere incassostromen ongedifferentieerd weergegeven, waaronder Literom, opvoeringsrechten, CLIP- en readergeld en incasso digitaliseringsprojecten.

Literom

Via een juridische procedure is er een vergoeding bedongen voor de LiteROM-boekrecensies die eerder verschenen in verschillende dagbladen en tijdschriften. Deze worden door de overkoepelende organisatie van openbare bibliotheken sinds 1995 geproduceerd en verspreid via internetabbonementen. Inmiddels verzorgt Lira al jaren de uitkeringen van het auteursdeel van de vergoedingen voor de recensenten.

Digitaliseringsprojecten

Lira draagt ontsluiting van cultureel erfgoed een warm hart toe en heeft daarom samen met Pictoright een collectieve licentieregeling ontworpen waarmee massadigitaliseringsprojecten op eenvoudige, efficiënte en relatief goedkope wijze legaal kunnen worden uitgevoerd. De Koninklijke Bibliotheek (KB) sloot als eerste zo'n collectieve licentieovereenkomst af voor het digitale krantenproject en later ook voor tijdschriften en boeken tot 1940. Samen met vertegenwoordigers uit de cultureel erfgoedsector nam Lira de afgelopen jaren deel aan de Commissie Digiti©E (opgeheven in april 2013) en heeft Lira de website meldpuntdigitalisering.nl in het leven geroepen, waar instellingen informatie kunnen verkrijgen.

Helaas zijn er nog steeds digitaliserende instellingen, vaak overheidsdiensten, die zich weinig gelegen laten liggen aan de Auteurswet en die zonder de benodigde toestemming kranten en tijdschriften digitaliseren en online plaatsen. Waar nodig treedt Lira dan op. In 2013 hebben Lira en Pictoright de Gemeente Leiden gedagvaard in een bodemprocedure, met het oog op het grootschalige online krantenarchief van het Regionaal Archief Leiden (inmiddels opgegaan in Erfgoed Leiden en Omstreken).

In december 2014 heeft de rechtbank in Den Haag uitspraak gedaan en geoordeeld dat de gemeente Leiden voorafgaand aan het online zetten van haar archief van ruim 750.000 krantenpagina's toestemming nodig had van de bij Lira en Pictoright aangesloten freelance tekst- en beeldmakers van wie werken zijn opgenomen in het digitale archief. Met Erfgoed Leiden en Omstreken zijn Lira en Pictoright vervolgens in gesprek getreden om te bezien of een regeling voor het verleden en de toekomst kan worden getroffen.

De vergoedingen met betrekking tot de collectieve licentieverlening voor digitaliseringsprojecten zijn in 2014 uitgekeerd middels een combinatie van een 'basisuitkering' door toevoeging aan alle bij ons bekende freelance journalisten (zowel aangeslotenen als niet-aangeslotenen) die voor hun bijdragen aan kranten een reprorechtvergoeding ontvingen - met daarnaast een mogelijkheid tot claimen.



Jaarrekening 2014



Balans per 31 december 2014
(na resultaatbestemming, bedragen x € 1.000)

	<u>31 december 2014</u>		<u>31 december 2013</u>
ACTIVA			
Vaste activa			
Financiële vaste activa	5.074	<i>a</i>	5.037
Vlottende activa			
Vorderingen			
Debiteuren rechten	16	<i>b</i>	594
Overige vorderingen	479	<i>c</i>	401
Overlopende activa	<u>2</u>	<i>d</i>	<u>2</u>
	497		997
Liquide middelen	13.065	<i>e</i>	14.985
Totaal	<u>18.636</u>		<u>21.019</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	2.636	<i>f</i>	2.597
Overige reserves	<u>385</u>	<i>g</i>	<u>483</u>
	3.021		3.080
Te verdelen rechten	11.136	<i>h</i>	13.948
Kortlopende schulden			
Repartitiedebiteuren	1.497	<i>i</i>	643
Auteursfonds Reprorecht	549	<i>j</i>	673
Fonds voor Sociale en Culturele doelen	823	<i>k</i>	768
Overige schulden	227	<i>l</i>	261
Overlopende passiva	<u>1.383</u>	<i>m</i>	<u>1.646</u>
	4.479		3.991
Totaal	<u>18.636</u>		<u>21.019</u>

Kasstroomoverzicht over 2014

(bedragen x € 1.000)

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
<i>Exploitatieresultaat</i>	-308	-289
Aanpassingen voor:		
Afname vorderingen	-191	14
Toename schulden	<u>33</u>	<u>-1.044</u>
	-158	-1.030
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	<u>-466</u>	<u>-1.319</u>
Kasstroom uit rechtenopbrengsten en repartitie		
Gefactureerde rechtenopbrengsten	9.439	9.062
Repartitie	-12.580	-12.152
Overige mutaties	-70	-38
Aanpassingen voor:		
Afname debiteuren	578	-404
Toename repartitiedebiteuren	<u>854</u>	<u>-287</u>
<i>Kasstroom uit rechtenopbrengst en repartitie</i>	-1.779	-3.819
<i>Ontvangen interest</i>	<u>362</u>	<u>606</u>
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>	-1.883	-4.532
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investing in financiële vaste activa	<u>-37</u>	<u>980</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	-37	980
Netto kasstroom	<u>-1.920</u>	<u>-3.552</u>
Liquide middelen 1 januari	14.985	18.537
Liquide middelen 31 december	<u>13.065</u>	<u>14.985</u>
<i>Mutatie liquide middelen boekjaar</i>	<u>-1.920</u>	<u>-3.552</u>




Exploitatierekening over 2014

(bedragen x € 1.000)

	Exploitatie 2014		Begroting 2014		Exploitatie 2013
Netto omzet					
Administratievergoeding	1.226	<i>n</i>	958		1.172
Overige bedrijfsopbrengsten	59	<i>o</i>	0		190
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>1.285</u>		<u>958</u>		<u>1.362</u>
Personele kosten	761	<i>p</i>	809		807
Bestuurskosten	160	<i>q</i>	135		140
Huisvestingskosten	88	<i>r</i>	89		94
Overige bedrijfslasten	584	<i>s</i>	673		610
Som der bedrijfslasten	<u>1.593</u>		<u>1.706</u>		<u>1.651</u>
Exploitatieresultaat	-308		-748		-289
Financieel resultaat	249	<i>t</i>	390		658
Resultaat	<u>-59</u>		<u>-358</u>		<u>369</u>
Resultaatbestemming					
Mutatie algemene reserve	39		-358		494
Mutatie overige reserves	-98		0		-125
	<u>-59</u>		<u>-358</u>		<u>369</u>

Overzicht Te verdelen rechten

(bedragen x € 1.000)

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Stand per 1 januari	13.948	16.762
Rechtenopbrengsten	9.439	9.062
Overige mutaties	329	276
Repartitie	-12.580	-12.152
Stand per 31 december	<u>11.136</u>	<u>13.948</u>
Rechtenopbrengsten		
Gebruikers	433	171
Nederlandse CBO's	8.545	8.366
Buitenlandse CBO's	461	525
	<u>9.439</u>	<u>9.062</u>
Overige mutaties		
Onttrekking juridische kosten inzake kabel	-70	-38
Mutatie te realiseren administratievergoeding	399	314
	<u>329</u>	<u>276</u>
Repartitie		
Rechthebbenden	7.330	8.254
Nederlandse CBO's	44	43
Buitenlandse CBO's	3.168	1.914
	<u>10.542</u>	<u>10.211</u>
Netto repartitie		
Ingehouden administratievergoeding	1.226	1.172
Sociaal-culturele doelen	812	769
	<u>12.580</u>	<u>12.152</u>
Te verdelen rechten	<u>11.136</u>	<u>13.948</u>

Toelichtingen op de jaarrekening

Algemeen

Als collectieve beheersorganisatie van auteursrechten stelt de Stichting Lira zich ten doel zonder winstoogmerk voor zichzelf de materiële en immateriële belangen te behartigen en te bevorderen van makers van literaire, literair-dramatische en andere werken in tekstvorm alsmede muziekdramatische werken en de op deze veelsoortige teksten van schrijvers en vertalers gebaseerde audio, video, theatrale, audiovisuele en multimediale producties, al dan niet zijnde veelevoudigingen in gewijzigde vorm van de tekst, van welke aard en in welke vorm ook, zowel analoog als digitaal, traditioneel ook wel aangeduid als de literaire en grote (of dramatische) alsook audiovisuele rechten, maar daartoe niet beperkt blijvend - een en ander in de ruimste zin des woords.

Groepsverhoudingen

Stichting Lira vormt samen met Stichting Lira Fonds een groep. Stichting Lira Fonds beheert de van Stichting Lira ontvangen SoCu-inhoudingen en keert deze uit voor sociale- en culturele doeleinden. Op grond van de bestuurssamenstelling van beide stichtingen kan er sprake zijn van een groepsverhouding. Aangezien Stichting Lira geconsolideerd ook als "kleine onderneming" in de zin van BW2 Titel 9 valt aan te merken is bij bestuursbesluit van 4 november 2013 besloten consolidatie achterwege te laten op grond van artikel 2:407.2.a BW.

Grondslagen voor de waardering

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van BW2 Titel 9 en de Richtlijn 640 'Organisaties zonder Winststreven' van de Raad voor de Jaarverslaggeving, alsmede met de eisen van het CBO Keurmerk van VOI©E.

De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva (met uitzondering van het eigen vermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

In de balans en winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting. Voor de leesbaarheid wordt in de toelichtingen veelal gebruik gemaakt van het betreffende jaartal waar de stand per balansdatum bedoeld wordt en worden bedragen afgerond weergegeven. Alle bedragen in het jaarverslag luiden in euro's.

Financiële vaste activa: Financiële vaste activa betreffen effecten en overige beleggingen die bestemd zijn om de uitoefening van de werkzaamheden van Stichting Lira duurzaam te dienen en worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Koersverschillen ten tijde van de aankoop van effecten worden afgeschreven over de resterende looptijd van de beleggingen. De effecten betreffen obligatieleningen en/of kapitaalgegarandeerde producten welke voldoen aan de in het Statuut Middelenbeheer van Stichting Lira vastgelegde – en op de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) – vastgelegde criteria.

Vorderingen: Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover deze door het bestuur als noodzakelijk wordt gezien onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De voorziening voor oninbaarheid voor vorderingen uit hoofde van de exploitatie van auteursrechten wordt gevormd ten laste van de te verdelen rechten. Aan gebruikers gefactureerde rechtenopbrengsten worden pas gereparteed aan rechthebbenden nadat deze daadwerkelijk geïncasseerd zijn.

Liquide middelen: De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden.

Te verdelen rechten: De te verantwoorden gelden uit hoofde van de exploitatie van auteursrechten worden niet in de exploitatierekening opgenomen, maar worden opgenomen als een verplichting aan de rechthebbenden. De doorbetalingsverplichting heeft in principe een kortlopend karakter.

De te verdelen rechten worden in de balans verantwoord als er sprake is van een rechtens afdwingbare vordering die op betrouwbare wijze is vast te stellen en waarvan het waarschijnlijk is dat deze zal worden ontvangen. De door de incasserende organisaties hierop ingehouden administratievergoedingen worden in mindering gebracht op de ontvangen brutobedragen.

Op de te verdelen rechten worden de nog in te houden administratievergoedingen in mindering gebracht. Voor zover deze niet in het jaar van verantwoording van de rechtenopbrengst als bate worden gerealiseerd worden deze separaat gepresenteerd onder de overlopende passiva.

Kortlopende schulden: Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Administratievergoedingen: Gezien de aard van de werkzaamheden van Stichting Lira is het niet mogelijk om de administratievergoedingen te realiseren naar rato van de verrichte werkzaamheden. Aangezien de door rechthebbenden verschuldigde administratievergoedingen voor verrichte werkzaamheden worden ingehouden op de repartitie is het moment van repartitie tevens het moment waarop deze als baten worden gerealiseerd.

Overige bedrijfsopbrengsten: De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit ontvangen vergoedingen voor diensten verleend aan derden. Deze diensten liggen in het verlengde van de eigen activiteiten van Stichting Lira en worden zonder winstopslag doorbelast.

Bedrijfslasten: De bedrijfslasten bestaan uit de aan het verslagjaar toe te rekenen historische kosten. De personeelskosten betreft de doorbelasting vanuit Cedar voor de directe personele inzet die in het verslagjaar werkzaam is voor Stichting Lira. De algemene kosten betreffen de doorbelasting vanuit Cedar voor indirecte personele inzet en overheadkosten. De huisvestingskosten betreft de doorbelasting vanuit Cedar voor het aandeel van Stichting Lira in de totale huisvestingskosten van Cedar.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. In het kasstroomoverzicht is geen BTW opgenomen buiten de mutatie in de betreffende balanspositie. De repartitie wordt netto opgenomen, dus na inhouding van administratievergoedingen.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor de waardering en de bepaling van het resultaat zijn ongewijzigd ten opzichte van het vorige boekjaar.

Risicobeheersing

Operationele risico's

Stichting Lira maakt voor de verdeling van de diverse geldstromen gebruik van de diensten van Cedar B.V. Vertrouwen in Cedar, de integriteit van haar medewerkers en de door Cedar gebruikte automatiseringssystemen is hierbij een belangrijke pijler waarop het bestuur van Lira steunt. Om frauduleus handelen te voorkomen heeft Cedar in de operationele processen diverse maatregelen van interne controle getroffen, waaronder controle-technische functiescheidingen en gelimiteerde tekenbevoegdheden. Daarnaast zijn maatregelen getroffen om de beschikbaarheid en kwaliteit van de gegevensverwerkende processen te waarborgen.

Valutarisico

Stichting Lira incasseert de bedragen ten behoeve van haar rechthebbenden voornamelijk in euro. Bedragen die worden ontvangen van buitenlandse zusterorganisaties kunnen in een andere valuta zijn bepaald, deze bedragen worden ontvangen in euro tegen de koers op het moment van ontvangst. Gezien het geringe aandeel van de incasso in vreemde valuta en het feit dat deze bedragen direct bij ontvangst in euro luiden is het valutarisico nihil.

Kredietrisico

De rechtenopbrengsten van Stichting Lira betreffen voornamelijk gelden die van andere collectieve beheersorganisaties worden ontvangen en die op kasbasis worden verantwoord. Het kredietrisico van de stichting is hierdoor zeer beperkt en betreft niet het vermogen van de stichting maar de aan rechthebbenden door te betalen rechten.

Prijs- en renterisico

Stichting Lira loopt risico ten aanzien van de waardering van de obligatieportefeuille. Dit risico wordt door de stichting beperkt door naleving van het door het bestuur vastgestelde Statuut middelenbeheer. In het Statuut middelenbeheer wordt gebruik gemaakt van de beleggingscriteria zoals deze ook in de Wet Fido zijn opgenomen, zoals minimale ratings waaraan beleggingen moeten voldoen. Stichting Lira maakt geen gebruik van financiële producten zoals rentederivaten, swaps, etc. en belegt niet direct in aandelen.

Liquiditeitsrisico

Stichting Lira beschikt over substantiële bedragen aan liquide middelen die uitstaan bij meerdere grote Nederlandse banken. Deze gelden zijn grotendeels direct opeisbaar en voor het resterende deel tegen beperkte kosten of op korte termijn opeisbaar.

Verbonden partijen

Cedar B.V. kan worden aangemerkt als verbonden partij, aangezien Stichting Lira is vertegenwoordigd in het bestuur van Stichting Cedar. Stichting Cedar bezit 100% van de aandelen in Cedar B.V. Op basis van de afgesloten dienstverleningsovereenkomst worden de operationele activiteiten en bestuurlijke ondersteuning uitgevoerd door of middels Cedar B.V. De hiervoor door Cedar B.V. gemaakte kosten worden doorbelast.

Stichting Lira Fonds kan worden aangemerkt als verbonden partij aangezien de bestuursleden van Stichting Lira tevens het bestuur van Stichting Lira Fonds vormen. Stichting Lira Fonds is een algemeen nut beogende instelling die de vanuit Stichting Lira beschikbare subsidies voor sociale- en culturele doelen verdeelt.

Toelichtingen op de balans

a. Financiële vaste activa

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Effecten ¹⁾	5.074	5.037
Totaal financiële vaste activa	<u>5.074</u>	<u>5.037</u>

1) *Effecten*

Stand per 1 januari	5.037	5.092
Bij: - Aankoop effecten	1.211	643
Af: - Verkoop effecten	-1.100	-641
Af: - Amortisatie kostprijs effecten	-74	-57
Stand per 31 december	<u>5.074</u>	<u>5.037</u>

De nominale waarde van de effecten is € 4.850.000 (2013:€ 4.850.000). De actuele waarde bedraagt € 5.268.444 (2013: € 5.394.000). De verkoop betreft obligaties welke niet langer aan de door Stichting Lira gestelde ratings voldoen danwel regulier zijn afgelopen. De aankoop betreft obligaties ter vervanging van de verkochte obligaties.

b. Debiteuren rechten

Debiteuren rechten	<u>16</u>	<u>594</u>
Totaal debiteuren rechten	<u>16</u>	<u>594</u>

Alle vorderingen en overlopende activa hebben een resterende looptijd kleiner dan 1jaar.

c. Overige vorderingen

Nog te ontvangen interest	173	286
Nog te ontvangen creditfacturen ¹⁾	40	25
Overige vorderingen ²⁾	266	90
Totaal overige vorderingen	<u>479</u>	<u>401</u>

1) Dit betreft een vordering inzake te ontvangen creditfacturen van Cedar B.V.

2) De overige vorderingen betreffen in 2015 gefactureerde rechten met betrekking tot 2014.

d. Overlopende activa

Overlopende activa	<u>2</u>	<u>2</u>
Totaal overlopende activa	<u>2</u>	<u>2</u>

e. Liquide middelen

Bankrekeningen	229	73
Spaarrekeningen	12.836	14.912
Totaal liquide middelen	<u>13.065</u>	<u>14.985</u>

Voor spaarrekeningen worden de gebruikelijke rentevorwaarden gehanteerd.

f. Algemene reserve

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Stand per 1 januari	2.597	2.103
Mutatie vanuit resultaatbestemming	39	494
Stand per 31 december	<u>2.636</u>	<u>2.597</u>

De algemene reserve heeft als doel de continuïteit van de uitvoering van de werkzaamheden van de stichting te waarborgen. Het streven is om de reserve te bepalen op anderhalf maal de exploitatiekosten van het voorgaande boekjaar, rekening houdend met nog te behalen resultaat uit te verdelen gelden. Van het exploitatieresultaat ad € - 59.000 (2013: + € 369.000) wordt € 39.000 (2013: € 494.000) toegevoegd aan de algemene reserve.

g. Overige reserves

Stand per 1 januari	483	608
Af: Kosten webportal	-8	-28
Af: Digitaliseringsprojecten	-63	-84
Af: Kosten PAM ¹⁾	-27	-13
Subtotaal	<u>-98</u>	<u>-125</u>
Stand per 31 december	<u>385</u>	<u>483</u>

Deze reserve is gecreëerd met als doelstelling activiteiten te bekostigen die relatief grote financiële offers vragen of welke verondersteld worden te leiden tot toekomstige incasso.

1) Vanaf 2015 wordt de bijdrage aan PAM betaald door Stichting Lira Fonds.

h. Te verdelen rechten

Stand per 1 januari	13.948	16.762
Rechtenopbrengsten	9.439	9.062
Overige mutaties	329	276
Repartitie	-12.580	-12.152
Stand per 31 december	<u>11.136</u>	<u>13.948</u>

Opbouw naar jaarlaag

2010 en ouder	1.981	3.386
2011	2.089	3.572
2012	3.715	5.580
2013	1.813	1.410
2014	1.538	0
Totaal te verdelen rechten	<u>11.136</u>	<u>13.948</u>

Opbouw Te verdelen rechten

Leenrechtgelden	3.914	3.914
Thuiskopiegelden	739	798
Kabelgelden	5.623	8.133
Reprogelden	612	855
Overige gelden	248	248
Totaal te verdelen rechten	<u>11.136</u>	<u>13.948</u>

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
i. Repartitiedebiteuren		
Repartitiedebiteuren	1.497	643
Totaal repartitiedebiteuren	<u>1.497</u>	<u>643</u>

Het saldo repartitiedebiteuren bestaat voornamelijk uit nog niet uitbetaalde rechten aan een zusterorganisatie.

j. Auteursfonds Reprerecht		
Stand per 1 januari	673	492
Bij: Ontvangen van Stichting Reprerecht	28	335
Bij: Toevoeging CLIP-gelden	0	4
Af: uitgekeerd aan rechthebbenden	-47	-53
Af: Toegekende subsidies	-105	-105
Stand per 31 december	<u>549</u>	<u>673</u>

k. Fonds voor Sociale en Culturele doelen		
Stand per 1 januari	768	2.060
Bij: Inhouding SoCu	823	768
Af: Beschikbaar gesteld aan Stichting Lira Fonds	-768	-2.060
Stand per 31 december	<u>823</u>	<u>768</u>

Op de in verdeling gebrachte gelden wordt veelal een inhouding voor sociale- en culturele doelen gedaan. Stichting Lira stelt de gelden in principe volledig beschikbaar aan Stichting Lira Fonds, welke geregistreerd staat als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Stichting Lira Fonds besteedt deze gelden zowel aan culturele projecten die het gebruik en de ontwikkeling van literaire en dramatische werken bevorderen als aan sociale doelen die de positie van de rechthebbenden van Stichting Lira in brede zin bevorderen.

l. Overige schulden		
Handelscrediteuren ¹⁾	57	15
Subsidiecrediteuren	110	158
Omzetbelasting	60	88
	<u>227</u>	<u>261</u>

1) In de handelscrediteuren is € 6.700 (2013: € 0) opgenomen voor Cedar B.V.

m. Overlopende passiva		
Te betalen kosten	32	36
Nog in te houden administratievergoeding	1.196	1.595
Overlopende passiva	155	15
	<u>1.383</u>	<u>1.646</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Op basis van de dienstverleningsovereenkomst met Cedar B.V. heeft Stichting Lira de verplichting om bij beëindiging van deze overeenkomst een vergoeding te betalen voor haar aandeel in de langlopende huisvestingskosten van Cedar B.V., alsmede een vergoeding voor de kosten die Cedar B.V. zou moeten maken voor de beëindiging van de arbeidsovereenkomsten van de direct ten behoeve van de stichting werkzame medewerkers.

De verplichting ultimo 2014 is conform de in de dienstverleningsovereenkomst tussen Cedar B.V. en Stichting Lira vastgestelde berekeningswijze vastgesteld op € 569.593 (2013: € 558.035).

Toelichting op de exploitatierekening

n. Administratievergoeding

	2014	Begroting 2014	2013
Leenrechtgelden	578		649
Kabelgelden	335		307
Thuiskopiegelden	157		62
Reprogelden	139		138
Overige gelden	17		16
Totaal administratievergoeding	<u>1.226</u>	<u>958</u>	<u>1.172</u>

De inhoudingspercentages voor de administratievergoeding van Stichting Lira worden jaarlijks gelijktijdig met de begroting vastgesteld door het bestuur. Hierbij wordt rekening gehouden met de complexiteit van de desbetreffende geldstroom en het hieraan toe te rekenen kostenaandeel ten opzichte van de totale exploitatie van Stichting Lira. Voor zover niet anders bepaald wordt op de gereparteerde gelden 10% administratievergoeding in mindering gebracht. Op repartities leenrechtgelden en reproprechtgelden aan freelance journalisten wordt 15% administratievergoeding ingehouden.

o. Overige bedrijfsopbrengsten

Overige bedrijfsopbrengsten	<u>59</u>	<u>0</u>	<u>190</u>
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	<u>59</u>	<u>0</u>	<u>190</u>

De overige bedrijfsopbrengsten zijn in 2014 de uit de te verdelen rechten onttrokken bedragen ter dekking van juridische kosten in de kabelprocedure.

p. Personele kosten

Personele kosten	<u>761</u>	<u>809</u>	<u>807</u>
Totaal personele kosten	<u>761</u>	<u>809</u>	<u>807</u>

q. Bestuurskosten

Vaste vergoedingen bestuur	39	40	39
Presentiegelden bestuur	33	30	33
Externe bestuurskosten ¹⁾	60	40	40
Overige bestuurskosten	7	10	12
Activiteiten aangeslotenen	21	15	16
Totaal bestuurskosten	<u>160</u>	<u>135</u>	<u>140</u>

Externe bestuurskosten	Contractenbureau	5
	Federatie Auteursrechtsbelanger	1
	Stichting Brein	1
	Stichting Leenrecht	3
	Stichting Lira Fonds	2
	SRA	3
	Stichting Dramaastricht	9
	Stichting Reprorecht	4
	VSenV/VVL/VEA	2
	Overige presentiegelden	22
	Reis- en onkostenvergoedingen	8
		<u>60</u>

Bezoldiging bestuur

De bestuursleden van Stichting Lira ontvangen voor hun werkzaamheden een vacatiegeld en een reiskostenvergoeding conform het Reglement Bestuursvergoedingen. Vanaf 1996 ontvangt de voorzitter een verhoogd vacatiegeld aangezien deze functie als een voltijds functie wordt beschouwd. Zie voor de volledige regelingen en betreffende bestuursbesluiten www.lira.nl. In onderstaand overzicht zijn ook begrepen externe bestuurskosten, voor werkzaamheden die Lira bestuursleden ten behoeve van Lira in andere organen uitvoeren. Over de bestuursvergoedingen worden geen sociale verzekeringspremies afgedragen.

Op grond van de Wet Toezicht valt Stichting Lira onder de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT). De bezoldiging van de voorzitter ligt onder het in artikel 2.3 WNT opgenomen maximum. De bezoldiging van de overige bestuursleden ligt onder het in art. 2.2 WNT voor toezichthouders opgenomen maximum van 5% van de van toepassing zijnde maximum bezoldiging. Op grond van een beleidsrichtlijn van het CvTA kan de omrekening naar een voltijds dienstverband hierdoor achterwege blijven.

Hieronder staat het overzicht waaruit blijkt in welke hoedanigheid de bestuursleden aan Lira verbonden zijn en welke vergoedingen zij hiervoor in 2014 hebben ontvangen.

	Vergoeding	Onkosten	Functie
De heer C.P.A. Holierhoek	€ 83.207	€ 954	voorzitter
De heer T. van den Boomen	€ 11.050	€ 463	vice-voorzitter
De heer W. Asman	€ 10.710	€ 482	penningmeester
De heer R. Alberdingk Thijm	€ 4.775	€ 36	secretaris
De heer T. Bruinja	€ 7.230	€ 165	bestuurslid
De heer K. Schaepman	€ 5.490	€ 2.652	bestuurslid
Mevrouw S. Kassies	€ 4.590	€ 827	bestuurslid

r. Huisvestingskosten

	2014	Begroting 2014	2013
Huisvestingskosten	<u>88</u>	<u>89</u>	<u>94</u>
Totaal huisvestingskosten	<u>88</u>	<u>89</u>	<u>94</u>




	2014	Begroting 2014	2013
s. Overige bedrijfslasten			
Doorbelaste algemene kosten Cedar	69	200	81
Kosten advies ¹⁾	138	76	135
Automatiseringskosten	246	248	252
Contributies en bijdragen	42	56	56
Overige bedrijfslasten	89	93	86
Totaal overige bedrijfslasten	<u>584</u>	<u>673</u>	<u>610</u>

1) De kosten advies zijn hoger dan begroot door hoge juridische kosten inzake de incasso van de kabelgelden. Deze kosten worden voor 50% ten laste van de kabelgelden gebracht, dit wordt in de jaarrekening verantwoord via overige bedrijfsopbrengsten.

t. Financieel resultaat

Financieel resultaat	<u>249</u>	<u>390</u>	<u>658</u>
Totaal financieel resultaat	<u>249</u>	<u>390</u>	<u>658</u>

Het financieel resultaat daalt sterk door de nog steeds dalende rente op spaargelden. Het financieel resultaat 2013 was daarnaast incidenteel hoger door een correctie van ten onrechte niet in 2012 verantwoorde rentebaten.

Ondertekening jaarrekening

Hoofddorp, 12 mei 2015



Dhr. C.P.A. Holierhoek
Voorzitter



Dhr. W. Asman
Penningmeester

Overige gegevens

Samenstelling bestuur en bureau

De bestuursleden van Stichting Lira worden gekozen door onze achterban en zijn deskundig op hun vakgebied. Zij hebben beroepservaring als schrijver, vertaler of freelance journalist en belangstelling voor de voorwaarden waaronder schrijvers, vertalers en journalisten in Nederland werken. Zij hebben kennis van het auteursrecht en bij voorkeur bestuurlijke ervaring. De door de constituerende organisaties voorgedragen bestuursleden zijn lid van de VSenV resp. van de NVJ. De bestuursleden van Lira vervullen, deels qualitate qua, ook andere bestuursfuncties en/of hebben zitting in comités of commissies. De bestuursleden van Stichting Lira worden benoemd voor een periode van 3 jaar en kunnen worden herbenoemd. Er is geen maximale zittingsduur, aangezien het moeilijk is om goede bestuurders te vinden en het bestuurslidmaatschap van Lira tijd, kennis en ervaring vereist.

De samenstelling van het bestuur van Stichting Lira in 2014 was als volgt:

Kees Holierhoek

- Voorzitter van Stichting Lira
- Jaar van eerste benoeming: 1986
- Jaar van herbenoeming: 2012
- Voorzitter Stichting Lira Fonds
- Voorzitter Stichting Cedar
- Voorzitter Stichting Contractenbureau
- Voorzitter Stichting Auteursraad
- Voorzitter Stichting Rechtshulp Auteurs
- Voorzitter Stichting Dramaasticht
- Voorzitter Secties Geschriften en Multimedia van Stichting Leenrecht
- Penningmeester Stichting Federatie Auteursrechtbelangen
- Penningmeester Stichting Pensioenfonds der Vereniging van Schrijvers en Vertalers
- Penningmeester Stichting Onderhandelingen Leenvergoedingen
- Penningmeester en secretaris Stichting Leenrecht
- Lid Commissie van belanghebbenden bij het VOI©E-keurmerk voor cbo's

De voorzitter is onafhankelijk bestuurslid en wordt benoemd door de vergadering van aangeslotenen op niet-bindende voordracht.

Tijs van den Boomen

- Vice-voorzitter van Stichting Lira
- Jaar van eerste benoeming: 2003
- Jaar van herbenoeming: 2011
- Vice-voorzitter Stichting Lira Fonds
- Bestuurslid Stichting P.C. Boutensfonds
- Voorzitter Adviescommissie Stichting Lira Fonds

De vice-voorzitter is in het bestuur benoemd op bindende voordracht van de VSenV.

Willem Asman

- Penningmeester van Stichting Lira
- Jaar van eerste benoeming: 2013
- Penningmeester Stichting Lira Fonds
- Directeur/eigenaar IDR B.V.
- Bestuurslid Stichting P.C. Boutensfonds
- Bestuurslid Stichting Rechtshulp Auteurs.

De penningmeester is onafhankelijk bestuurslid en wordt benoemd door de vergadering van aangeslotenen op niet-bindende voordracht.

Robert Alberdingk Thijm

- Secretaris van Stichting Lira
- Jaar van eerste benoeming: 2005
- Jaar van herbenoeming: 2011
- Secretaris Stichting Lira Fonds
- Directeur/eigenaar Willy Waltz International B.V.
- Bestuurslid Stichting Rechtshulp Auteurs
- Lector/adviseur Vlaams Audiovisueel Fonds
- Deelnemer aan het EU Media Futures Forum
- Lid Board of Patrons van de Society of Audiovisual Authors (SAA)

De secretaris is in het bestuur benoemd op bindende voordracht van de VSenV.

Tsead Bruinja

- Bestuurslid van Stichting Lira
- Jaar van eerste benoeming: 2007
- Jaar van herbenoeming: 2013
- Bestuurslid Stichting Lira Fonds
- Lid Adviescommissie van Stichting Lira Fonds
- Bestuurslid Sectie Geschriften van Stichting Leenrecht
- Bestuurslid Vertalersvakschool
- Lid Comité van Aanbeveling van Passionate Bulkboek (onbezoldigd)
- Docent bij Artez Creative Writing, Arnhem

Tsead Bruinja is in het bestuur benoemd op bindende voordracht van de VSenV.

Kees Schaepman

- Bestuurslid van Stichting Lira
- Jaar van eerste benoeming: 2012
- Bestuurslid Stichting Lira Fonds
- Assessor Sectie CLIP van Stichting Pro
- Voorzitter Stichting Medeo
- Lid Mediacommissie D66
- Lid Redactiecommissie The Broker
- Lid Advisory Board Transitions

Kees Schaepman is in het bestuur benoemd op bindende voordracht van de NVJ.

Sophie Kassies

- Bestuurslid van Stichting Lira
- Jaar van eerste benoeming: 2012
- Bestuurslid Stichting Lira Fonds
- Lid Adviescommissie van Stichting Lira Fonds
- Secretaris Stichting Moment (onbezoldigd)
- Penningmeester en secretaris Stichting Fuga (onbezoldigd)

Sophie Kassies is in het bestuur benoemd op bindende voordracht van de VSenV.

Tenzij anders vermeld zijn alle nevenfuncties bezoldigd.



Bestuursprofielen

Door Stichting Lira worden de volgende bestuursprofielen gehanteerd:

- A. Profiel van Lira-bestuurder, voor te dragen door de VSenV:
- wanneer voorgedragen door de VSenV: lid van de VSenV
 - met beroepservaring als schrijver, vertaler en/of journalist
 - met gebleken belangstelling voor de voorwaarden waaronder schrijvers, vertalers en freelance-journalisten in Nederland werken
 - positief staande tegenover collectief beheer van auteursrechten waar dat vanuit een oogpunt van belangenbehartiging en/of efficiency als wenselijk en soms als noodzakelijk moet worden gezien
 - in staat tot het beargumenteren en formuleren van een onafhankelijk oordeel
 - bij voorkeur met enig gevoel voor/kennis van/inzicht in het auteursrecht
 - ervaring als bestuurder van een auteursorganisatie of een collectief beheersorganisatie strekt tot aanbeveling
 - indien nodig om de VSenV-afdelingen in het Lira-bestuur vertegenwoordigd te houden: afkomstig uit bedoelde afdelingskringen
 - goed passend in het bestuur van Lira
 - met betrokkenheid bij de behartiging van belangen van makers in de zin van de Auteurswet
 - qua gedrag integer handelend
 - met een ruime bereidwilligheid om met de achterban van Lira te communiceren
- B. Profiel van Lira-bestuurder, voor te dragen door de NVJ:
- wanneer voorgedragen door de NVJ: lid van de NVJ
 - met beroepservaring als freelance journalist
 - met gebleken belangstelling voor de voorwaarden waaronder freelance journalisten in Nederland werken
 - positief staande tegenover collectief beheer van auteursrechten waar dat vanuit een oogpunt van belangenbehartiging en/of efficiency als wenselijk en soms als noodzakelijk moet worden gezien
 - in staat tot het beargumenteren en formuleren van een onafhankelijk oordeel
 - bij voorkeur met enig gevoel voor/kennis van/inzicht in het auteursrecht
 - ervaring als bestuurder van een journalistenorganisatie of een collectief beheersorganisatie strekt tot aanbeveling
 - goed passend in het bestuur van Lira
 - met betrokkenheid bij de behartiging van belangen van makers in de zin van de Auteurswet
 - qua gedrag integer handelend
 - met een ruime bereidwilligheid om met de achterban van Lira te communiceren
- C. Profiel onafhankelijke, in de zin van: niet door constituerende verenigingen bindend voorgedragen Lira-bestuursleden, maar rechtstreeks voor te dragen en te benoemen door de vergadering van aangeslotenen, en bij gebreke daarvan het zittende bestuur, waarbij de vergadering van aangeslotenen en bij gebreke daarvan het zittende bestuur vrij zijn voor te dragen en te benoemen wie zij willen voordragen en benoemen, maar met een voorkeur voor:
- iemand met een gebleken belangstelling voor de voorwaarden waaronder makers van teksten in Nederland werken en een gebleken affiniteit met de beroepsgroep;
 - positief staande tegenover collectief beheer van auteursrechten waar dat vanuit een oogpunt van belangenbehartiging en/of efficiency als wenselijk en soms als noodzakelijk moet worden gezien
 - met kennis van/inzicht in het auteursrecht en auteursrechtelijke contracten
 - in het bezit van competenties waaraan in het bestuur van Lira behoefte bestaat
 - in staat tot het beargumenteren en formuleren van een onafhankelijk oordeel
 - ervaring als maker van auteursrechtelijk beschermde werken en/of als bestuurder van een auteursorganisatie, een collectieve beheersorganisatie of een verwante organisatie strekt tot aanbeveling
 - goed passend in het bestuur van Lira
 - met betrokkenheid bij de behartiging van belangen van makers in de zin van de Auteurswet - qua gedrag integer handelend
 - met een ruime bereidwilligheid om met de achterban van Lira te communiceren

Stichting Lira heeft op basis van een dienstverleningscontract de uitvoering van haar activiteiten ondergebracht bij het Centrum voor Dienstverlening Auteurs- en aanverwante Rechten (Cedar B.V.). Cedar voerde in 2014 de volledige facilitaire dienstverlening uit voor zes auteursrechtenorganisaties: Stichting Leenrecht, Stichting Pro, Stichting Lira, Stichting Reprorecht, Stichting De Thuis kopie en Vereniging Vevam. Daartoe behoren diensten als juridische zaken, financiële administratie, communicatie, huisvesting en personeelszaken. Daarnaast neemt Stichting Lira deel in het bestuur van Stichting Cedar, de aandeelhouder van Cedar B.V.

Het bureau van Stichting Lira is het uitvoeringsorgaan van het Bestuur van de Stichting. De uitvoering op bureauniveau wordt verzorgd door Cedar B.V.

Correspondentieadres:

Stichting Lira
Postbus 3060
2130 KB Hoofddorp

Telefoon : 023-870 0202
Email : lira@cedar.nl
Website : www.lira.nl

